

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
slaviji 80 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po 250 D, veliki
po 3 in 4 Dln, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Dln
Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka
in dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Vsekolpisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajev št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Misli bolgarskega politika.

Štrba pod Visoko Tatro.

V tem prekrasnem letovišču je Vaš dopisnik slučajno srečal znanega bolgarskega politika, večkratnega ministra, pripadnika stranke progresivnih demokratov, dr. Daneva, ki se nahaja tu na oddihu.

Dr. Danev je dovolil Vašemu dopisniku dveurni razgovor o sodobnih vprašanih slovenske politike. Po uvodnih razmišljanjih o značaju slovanstva sva prešla na konkretna politična vprašanja. Na moje vprašanje, ali je dana trenutno kaka podlaga za skupno slovensko politiko, je dr. Danev dejal:

»Slovenska ideja je ideja, ki ima v tem času mnogo ovir. Predvojno neoslovanstvo tem času mnogo ovir. Predvojno neoslovanstvo je bilo nekaj realnega, je bila kulturna, moralna in gospodarska misel. S temi sredstvi se ni dalo doseči vsega, ker je obstojala Avstro-Ogrska. S tem pa še ni rečeno, da bi ideja ne bila zdrava, ampak le, da so razmere bile za njo neprimerne. Tudi ni bilo časa. 1910 je to gibanje vstalo, 1914 so počile puške. Avstrije sedaj ni več, a so zopet druge ovire. Razmerje med našo in vašo državo, Čehi in Poljaki, Poljaki in Rusi. Zadnje je najtemnejši oblak na našem nebu. Izven dvoma je, da bo se našlo med nami in vami dobro skupno razmerje po zdravem razumu. Italija preko morja z balkanskimi aspiracijami po nam in vam ostala, kar je. V odboju proti germanizmu se bodo nujno znašli Čehi in Poljaki v skupni fronti. Črni oblak je, kot že rečeno rusko-poljska meja, ki ne more nuditi jamstva miru. Ko bi nastalo vsaj stanje, da bi Poljska pustila Malo- in Beloruse pri miru, da bi ne uganjali za mejami identitete! Če Poljaki s tem šovinizmom ne prenehajo, je vsako zblizanje izključeno in je vsaka slovenska politika v principu gnila. To je naš današnji položaj. Če pa upoštevamo, koliko niti, konkretnih nalog nas družijo, če vpoštevamo delo sosednjih Nemcev in Italijanov, na drugi strani pa pasivnost Rusije, je prvič odveč nekdanji naš strah, da bi nas Rusija tlačila, drugič pa so na dlani naloge, da iščemo z vsemi sredstvi pota zblizanja.

Glavno važno, kot vidim, polagate na vprašanje, kaj mislimo mi Bolgari o našem razmerju do Srbov. Ko je bil vaš voditelj dr. Korošec v Sofiji, sem bil tam. Čul sem, da je hotel govoriti tudi z menoj. Jaz sem enako se hotel sestati z njim, a žal ni bilo prilike. Odkrito rečeno: Mene je izredno veselilo, da je prevzel to vlogo ravno politik dr. Korošec in jaz vidim v njem reprezentanta ideje, ki je tipično slovenska. Njegova pot je bila tako informativnega kot propagandnega značaja. Bolgarski krogi so bili z njegovim posetom zadovoljni. K stvari sami pa tole: Mi se trudimo, da skrbno odstranjujemo vse, kar bi utegnilo vzbuditi nezaupanje v Belgradu. I tu veje že drugi veter. Vaš poslanik Nešić je pri nas priljubljena osebnost. S Hrvati in vami Slovenci smo že na prijateljski poti. Morda bi bilo dobro, ko bi bil na odločilnem mestu poslanštva v Sofiji zastopan tudi hrvaški in slovenski narod. A glavno, kot sem že dejal: Ko se odstrani nezaupanje med Belgradom in Sofijo, je tudi macedonsko vprašanje mahoma rešeno. Mi ne čemo spremembe mej napram vam. Hočemo le, da se ustvari položaj, da prestane silna macedonska emigracija. Poslanikoma Nešiću in Spalajkoviću sem dejal: Vstvarite stanje, da to ozemlje tvori prijateljski most med obema narodoma in stvar je rešena. Rešiti pa se da s koncesijami v šoli. Kot imajo drugi narodi! Vi Slovenci in Hrvati bi v tem oziru lahko veliko storili. Vi ste v očeh Srbov dobri Jugoslovani. Če pa bi n. pr. uradno ali neuradno kdo izmed Čehov, ki si srčno žele tega zblizanja, podal kako misel, se bojim, da bi Belgrad videl v njem takoj bolgarskega advokata. Mi sami sedaj iniciativno ne moremo posegati. Mirovna pogodba, povelje koalicije držav, vse to bi vzbudilo sum, da nismo lojalni, če začnemo mi. Izogibati se moramo vsega, kar bi vzbudilo take očitke zlasti od strani Italije, kateri plačujemo 50 odst. naših reparacij.

Ali je računati v Bolgariji z mirnim razvojem? Na to vprašanje vam moram odgovoriti z odločnim: Da. Naše javno življenje gre normalno pot, razmere so stabilizirane, prebivalstvo narašča, gospodarsko smo se okrepili. — Kakor vidite, čaka ravno vas, mlado generacijo, mnogo jugoslovanske dela. Delajte torej na zgradbi jugoslovanske stavbe!

Velik političen pomen sporazuma med Vukičevićem in dr. Korošcem.

SLOVENIJA NE BO VEČ PASTORKA V DRŽAVI.

g Zagreb, 12. julija. (Izv.) Današnji »Obzor« prinaša iz Ljubljane brzojavko, v kateri spočetka poroča o posvetovanjih Velje Vukičevića v Mariboru in nadaljuje o razgovoru Velje Vukičevića z dopisnikom »Narodnega dnevnika«, kateremu je Vukičević izrazil svoje zadovoljstvo in izjavil:

»Naše sodelovanje s SLS ima velik političen pomen. Slovenija ne sme biti nobena pastorka, ampak Slovenci morajo biti zastopani v skupščini in v vladi. Radikalna stranka se je odločila za to politiko zato, ker so ji državni interesi nadvse. Radikalna stranka ni toliko potrebna radikalom, kakor državi. Mzode, katerih se je stranka preje posluževala, niso bile posebno dobre. Mi moramo biti solidni. S prevaro ni mogoče graditi. V radikalni stranki ne poznamo ne pašicevcev ne centurmašev, ampak samo radikalno stranko. Samo to naj ostane, kar je zdravo, drugo mora izginiti.« — Nadalje prinaša »Obzor« komentarje »Narodnega dnevnika« in se z njimi bavi.

V članku o političnem položaju piše »Obzor« med drugim sledeče: Vukičević si bo zagotovil mandate, katere bo radikalna stranka pri teh volitvah izgubila. Vukičević jih bo nadomestil s sporazumom s Korošcem. Danes je treba ugotoviti, da bo dr. Korošec po volitvah sestavni del Vukičevićevega kabineta. Za danes je vseeno, v kakšni obliki se bo to izvršilo, ali s paktom ali z nekako zajednico. Popolnoma razumljivo je, da demokrati in

skupina g. Davidoviča se gledajo s posebnim zadovoljstvom na pakt Vukičević-Korošec. Ta pakt namreč pomenja, da niso demokrati potrebni kot sestavni del vsake vlade, ker lahko »klerikalci« in radikali sestavijo z manjšimi skupinami vlado. Demokratski ministri zatrjujejo, da niti niso bili obveščeni o teh kombinacijah. Sicer pa da ta stvar nima posebnega pomena. V opozicijskih krogih se zatrjuje, da je ta sporazum le navaden volivni bluf. Vendar pa ta zatrjevanja opozicije ne vsebujejo nobenih krepkih argumentov, ker vsakdo ve, da sporazum Vukičević-Korošec ni bluf, nego politično dejstvo, s katerim bo treba po volitvah računati.

g Zagreb, 12. julija. (Izv.) Današnji »Hrvat« prinaša na uvodnem mestu članek, v katerem se prča s sporazumom Vukičević-Korošec. V njem ugotavlja med drugim, da bo dobila Slovenija po volitvah poseben položaj in da se bo spremenil zakon o samoupravah. Nadalje pravi, da se lahko sedaj kot sigurno javi, da sta Vukičević in Korošec sklenila, da se položaj Slovenije po volitvah reši na ta način, da se obe oblasti stopita v eno, tako da bo Slovenija ena sama samoupravna enota. Nadalje pravi, da se hoče Slovenija dvigniti v gospodarskem oziru, kakor je to potrebno z ozirom na dejstvo, da je Slovenija obmejna dežela. — Na drugem mestu ponatiskuje »Hrvat« komentarje ljubljanskega »Narodnega dnevnika«.

Belgrajsko časopisje o prijateljskem sporazumu med SLS in NRS.

Belgrad, 12. julija. Belgrajsko časopisje še vedno stoji pod vtisom dogovorov na Bledu. Demokratska »Pravda« piše: »Sporazum predsednika vlade g. V. Vukičevića in načelnika SLS g. A. Korošca je vsem politikom dal povoda, govoriti o mogoči povolivni situaciji in o kombinacijah, ki bi se mogle vstvariti po volitvah. Na ta način, čeprav so to dnevi polni volivne borbe po celi državi, se je začelo govoriti o povolivnih kombinacijah... Sporazum gg. Vukičevića in Korošca je obrnil naše pozornost političnih krogov. Politiki vseh strank niso niti z besedo podcenjevali tega sporazuma.« V nadaljnjem »Pravda« piše, da je vsebina tega sporazuma ta, da bo po volitvah SLS šla v vlado in da demokrati temu sporazumu niso nasprotni. Nadalje prinaša »Pravda« izjave dveh demokratskih prvakov, ki ju pa ne imenuje. Eden od teh je dejal po »Pravdi«: »Pakt g. Vukičevića in Korošca je radikalna kombinacija, ki ima namen, radikalom zagotoviti večino s pomočjo SLS za slučaj, če radikali pri volitvah ne bodo dobili toliko, kolikor pričakujejo. Drugi prvak pa je dejal, da se pakt nanaša na razmere po volitvah. »V vsakem slučaju tu ne gre za fuzijo, marveč le za koalicijo.«

»Politika«, ki v dolgih kolonah govori o tem paktu, skuša vzbuditi vtis, kakor da bi bil ta pakt naperjen proti demokratom. Med drugim piše: »Kakor smo obveščeni, je zadnje dni čutiti gotovo nesoglasje med demokrati in Vu-

kičevićem. Ker g. Vukičević ne upošteva upravičenih zahtev muslimanov, ker zavlačuje ukaze, s katerimi bi se demokrati postavili na gotove upravne položaje, to pri demokratih napravi vtis, da g. Vukičević dela tako namenoma. Zadnji kontrakt med g. Vukičevićem in g. Korošcem jih o tem še prepričuje. Neki demokrat je po »Politiki« dejal: »Sedaj se zdi, da je g. Vukičević iz čisto strankarskih razlogov voljan skleniti z g. Korošcem volivni sporazum na naš račun. Lahko se zgodi, da nas bo iznenadila ostavka g. Vukičevića, da bi pri sestavi nove vlade šla v vlado le skupina dr. Korošca.« — V političnih krogih pa vlada prepričanje, da ta način tolmačenja prijateljskega sporazuma ne odgovarja intencijam ne ene ne druge prizadetih strani, temveč da za tem tolmačenjem tiči intriga obupanih samostojnih demokratov.

»Politika« dalje prinaša izjavo dr. Korošca, ki jo je včeraj dal njenemu dopisniku. Dr. Korošec, ki ni bil voljan o tem predmetu kaj več govoriti, je dejal:

»Nekaj bomo ustvarili v neki obliki. Toda vsebina oblike in bodočega dela v bodoči skupščini je že danes v programu, ki ga je vlada izdala ob razpisu volitev.« — Več dr. Korošec ni hotel reči. Pač pa je neki drugi voditelj SLS, ki ga pa »Politika« ne imenuje, izjavil: »Samo eno je jasno, da mi v nobenem slučaju ne bomo opustili svoje stranke.«

Samostojni demokrati obupani.

PRIČEVIČEVSKI TABOR INTRIGIRA. — SAMOSTOJNI DEMOKRATI IŠČEJO ZASLOMBE PRI PAŠICEVCIH.

r Belgrad, 12. julija. (Izv.) Radi pravoslavnega praznika sv. Petra in Pavla, ki se tukaj praznuje zelo slovesno, in radi odsotnosti vladnega predsednika Vukičevića ni beležiti nobenih važnejših političnih dogodkov. V glavnem stoji javnost pod vtisom najrazličnejših kombinacij o prijateljskih sestankih med Veljo Vukičevićem in dr. Korošcem, katerim se pripisuje vedno večji pomen tudi v tukajšnji javnosti.

Proti vestem o rezultatih teh sestankov se bori edino Pričevićeva sam. demokratska »Reč«, ki jim tudi v svoji današnji številki posveča uvodnik, v katerem posebno apelira na Demokratsko zajednico in poskuša ustvariti slabo razpoloženje med vladnimi strankami, to je med radikali in D. Z. »Reč« gre celo tako daleč, da poroča, da se čuti v demokratskih krogih veliko vznemirjenje in da je v prihodnjih dneh pričakovati ostrih sporov v vladi, ki bi mogli privedi do tega, da bi vlada podala

ostavko in bi potem sestavil vlado sam Vukičević.

Nadalje se javnost mnogo zanima za bližnjo sejo glavnega odbora radikalne stranke, ki naj bi bila, kakor se zatrjuje, odločilna in ki bi se imela vršiti jutri, 13. t. m. Večina članov je sicer prispevala v Belgrad, vendar se v nekaterih krogih zatrjuje, da do te seje ne bo prišlo, ker se še niso razčistila vsa vprašanja in ker se s strani glavnega odbora vlada čuti tendence, da se glavni odbor in vlado popolnoma izmirita. Zato se misli, da se seja jutri ne bo vršila in da se bo odgodila, dokler se predsednik vlade, Vukičević, ne vrne in dokler se ne sporazume z Aco Stanojevićem v vseh vprašanih, tako da bi radikalna stranka nastopila čim bolj strnjeno in čim bolj enotno.

Zanimive so vesti, ki se širijo iz krogov samostojnih demokratov in ki jih oni zelo živahno lansirajo, da je namreč pričakovati združitve pašicevcev in pričevićevcev. Ta

vest naj bi bila proti ljubljanskim in blejskim sestankom. Vendar pa vsakdo privoščiti Pričeviću družbo pašicevcev, katerih se vsakdo izogiblje in ki so v notranji politiki brez vsakega vpliva in tudi med ljudstvom. Ta Pričevićeva protipoteza je najboljši dokaz njegove slabosti, če se mora opirati na pašicevce.

Ministrski predsednik v Mariboru in Celju.

Maribor, 12. julija.

Danes ob 9. uri dopoldne si je ministrski predsednik Vukičević v spremstvu vel. župana dr. Schaubacha ogledal delavnico drž. železnice, kjer je sprejel številne deputacije. Nato se je odpeljal v Ruš in Falo, kjer si je ogledal tovarno za dušik in falso elektrarno. Po vrnitvi v Maribor je sprejel v prostorih velikega županstva poveljnika brigade generala Spasiča. Nato sta posetila predsednika nar. poslanca dr. Hohnjec in prof. Vesenjaka, s katerim sta se razgovarjala o sedanjih političnih razmerah. Ministrski predsednik je sprejel tudi oblastni odbor mariborske skupine s predsednikom, mariborskim županom dr. Leskovarjem na čelu. — Po sprejemu se je vršil v hotelu »Meran« obed, katerega so se udeležili poleg predsednika tudi vel. župan dr. Schaubach, mariborski župan dr. Leskovar, narodni poslanci dr. Hohnjec, Vesenjaka in Pušenjak, obl. poslanec Luter iz Prekmurja in drugi. — Popoldan se je ministrski predsednik preko Celja in Rogaske Slatine odpeljal v Zagreb.

Celje, 12. julija 1927.

Popoldne ob 4. je prispel v Celje z avtomobilom ministrski predsednik Velja Vukičević v spremstvu svojega sina Miodraga. Vukičević je stopil v hotel »Evropa«. Z njim so prispeli narodni poslanci Vesenjaka, zastopniki NRS dr. Stepanović, dr. Ravnik, dr. Rehar in Tavčar. Na vrtu hotela »Evropa« so se zbrali številni pristaši SLS in NRS, ki so došlega ministrskega predsednika burno pozdravili. Dobrodošlico mu je prvi izrekel nosilec liste Združenih strank pri občinskih volitvah v Celju dr. Alojzij Gorican. V imenu SLS pa je ministrskega predsednika pozdravil narodni poslanec dr. Jakob Hodžar. Predsednik vlade Velja Vukičević je na pozdrav kratko odgovoril in izrazil prepričanje, da se bo po seji v državi vodila takšna politika, ki ne bo razlikovala Slovencev od Hrvatov ali Srbov. Na to so se navzoči pristaši NRS in SLS predstavili, na kar se je vršil prigrizek, med katerim sta predsednika vlade Veljo Vukičevića pozdravila mag. ph. Andro Posavec (NRS) in narodni posl. dr. Hodžar. Vukičević je kratko odzdravil in zaklical: »Živio Celjani!« Zagrizka so se med drugim udeležili predsednik upravnega sodišča za Slovenijo dr. Vrtičnik, predsednik okrožnega sodišča v Celju dr. Kotnik, vodja okrajnega glavarstva Senekovič in vladni komisar mestne občine dr. Farinčič.

Okrog 5. ure popoldne je ministrski predsednik med burnimi ovacijami vseh navzočih odpotoval v spremstvu zastopnikov SLS in NRS v Rogaske Slatine, od koder se nočjo odpelje v Zagreb, kjer bo imel razgovor s prijatelji. Iz Zagreba se bo odpeljal v Karlovec in na Plitvička jezera.

„La Bulgarie“ o obisku dr. Korošca v Sofiji.

Polslužbena »La Bulgarie« prinaša članek »Balkanska Antanta« in govori o obisku dr. Korošca v Sofiji takole: Mi Bolgari smo prav posebno zadovoljni, ker moremo povdariti, da se o nas na oni strani piše z večjo objektivnostjo in naklonjenostjo. In to prav na tisti strani, s katero hočemo živeti v prijateljskem razmerju. Posebno z Jugoslavijo so danes naši odnosi prežeti z veliko več dobre volje in zaupanjem. V tem pogledu so impresije, ki jih je dobil dr. Korošec v času svojega bivanja v Sofiji, dober znak za utrditev dobrih odnosov med balkanskimi državami. Izjavo, ki jo je dal dr. Korošec po svoji vrnitvi iz Bolgarije, v kateri pletira za sporazum in zblizanje z Bolgarsko, je treba posebej podčrtati. Bolgari niso nikoli nehali verovati, da se vprašanja, ki se nanašajo na dve sosedni in bratski državi, morejo z dobro voljo urediti. Toda kar se posebno popolnoma strinja z našim stališčem, to je ideja dr. Korošca za sporazum med Jugoslavijo in Bolgarsko, ki ne sme biti naperjen proti nobeni drugi balkanski državi.

Sijajna zmaga SLS v Št. Petru pri Novem mestu.

Izid obč. volitev v Št. Petru. Pri volitvah v nedeljo 10. t. m. je od 532 volivcev volilo 415 upravičencev. SLS je dobila 297 glasov, odb. 18 (prej 14), Gospodarska lista (Graščak Germ) 118 glasov, odb. 7 (prej 11).

Naše občinske volitve z dne 10. t. m. so se končale kakor se vidi iz gornjega rezultata, s sijajno zmago za našo stranko. Le en glas ji je manjkalo, da si ni priborila celo 19 mandatov. Ljuta je bila ta borba, a hkrati od strani naših nasprotnikov do skrajnosti grda. Edino orožje v boju jim je bila laž. In kakšne laži so trosili po občini! Hvala Bogu, da se nam je posrečilo obrekljivce pravočasno razkrinkati. Posebno je učinkovalo, ker je moral eden njihovih prvoboriteljev tik pred volitvijo

javno preklicati v Št. Petru in v Šmarjeti zlobno izmišljeno laž, češ, da je skupina naših obč. odbornikov na čelu z našim vrlim županom osleparila za 80.000 Din občane, katerim da je ta znesek dala država kot podpora prizadetim po toči, a oni da so to porabili v druge namene. To je bilo uničujoče za nasprotnike. Nič ni pomagalo, četudi je stal na čelu gospodarske stranke bajnofski graščak g. Germ, ki je topot sanjal, da bo sedel na županskem stolu. Sijajno so se držali naši ljudje. Udeležba je bila nad vse pričakovanje velika. Veselje je bilo gledati, kako samozvestno so prihajali na volišče naši možje in fantje in dovažali one, ki bi sami ne bi bili mogli priti. Kaj čuda, da so grmeli strelji v Št. Petru in po vaseh in da je ljudstvo od veselja vzklikalo, ko je zaznalo za izid volitev.

Ljubljanska oblastna skupščina

Je sklicana dne 19. t. m. ob osmi uri k zasedanju. Zasedanje bo trajalo tri dni. Na dnevnem redu je poročilo predsedstva in pravilnik o upravi oblastnega hipotekarnega zavoda.

Kranjska hranilnica in realka.

Sedaj bodo v »Narodovih«^c predalih klerikalci zopet odgovorni za vse, kar se bo zgodilo na svetu narobe. Zaenkrat je vzel stari demokrat na piko ljubljansko realko. Zadeva je sledeča:

Realka je nastanjena v poslopiju Kranjske hranilnice. Državna uprava pa Kranjski hranilnici ni hotela plačati niti toliko najemnine, da bi zadostovala za najnujnejšo popravo hiše. Vse prošnje, zahteve in urgence Kranjske hranilnice niso nič pomagale. Zato je Kranjska hranilnica morala realki odpovedati najemninsko pogodbo. Odpoved je bila pravomočna, še predno je oblastni odbor začel pogajanja za prevzem Kranjske hranilnice. Odpoved se je torej izvršila takrat, ko so za upravo Kranjske hranilnice nosili »klerikalci«^c še prav toliko odgovornosti kot esdeesarji. Vsi člani ravnateljstva so bili zato, da se realki odpove in najbolj brezvestna demagogija je, če gotovi listi hočejo vpiti sedaj na SLS, kot da bi ona iz kakih svojih interesov to storila.

Ker je torej Kranjska hranilnica realki odpovedala, je jasno, da državna uprava išče sedaj za ta zavod druge prostore. Dejstvo, da državna uprava kupuje staro hišo in ne zida nove, kar bi bilo za omiljenje stanovanjske krize neobhodno potrebno, je poglavje zase. To postopanje državne uprave smo mi že opetovano žigosali in ugotovili, da ravno državna uprava nič ne stori za omiljenje stanovanjske bede in povečuje pomanjkanje stanovanj s tem, da v stara poslopja vmeša državne urade. Samo »Narod«^c je mogel pogruntati, da so za to odgovorni »klerikalci«^c.

Druugo pa je postopanje oblastne samouprave, v kateri ima SLS večino. »Narod«^c zahteva, naj oblastni odbor v imenu Kranjske hranilnice ponudi sedanje poslopje realke državi v nakup. To bi bila za realko seveda najkomodnejša rešitev. Drugo vprašanje pa je, če bi bilo to koristno za oblastno samoupravo, ki sedaj v začetku nujno potrebuje pomoči in podpore in mora izrabiti vsako priložnost, da se gospodarsko ustali in uredi, da bi mogla plodonosno poslovati. Za oblastno samoupravo je eden najvitalnejših predpogojev, da dobi prostore, v katerih bo uradovala. Sedanji prostori so neprimerni in nezadostni. Vsak razvoj oblastnih uradov je v teh prostorih nemogoč. Zato korist oblastne samouprave zahteva, da oblastni odbor uporabi to priliko in si poslopje realke rezervira za svoje namene.

V vprašanje univerze se tu ne vtikamo. Tozadevno stališče SLS in njenega poslanskega kluba v oblastni skupščini je znano. Univerze ne bo nihče od SLS preganjal, dokler se ne najdejo zanj drugi primerni prostori. Torej realka pride v poštev za univerzo samo tedaj, če se bi izkazali sedanji prostori realke za univerzo primerni, vsaj toliko kot so sedanji v dvorcu. Če se bo pa ugotovilo, da univerza v sedanjem poslopiju realke ne bi mogla delati, bo SLS prva, ki se bo zavzela za to, da univerza ostane, kjer je. Ugotavljamo pa, da se o selitvi univerze sploh nikjer ni še govorilo, kaj šele sklepalo in ukrepalo.

Poslopje realke pa oblastni odbor v vsakem slučaju potrebuje. Oblastna skupščina danes ni v stanju, da radi ljube naklonjenosti odda iz svoje lasti dragoceno poslopje, sama pa plačuje najemnino za nezadostne in neprimerne uradne prostore.

Zato smo prepričani, da vsi pametni Slovenci zahtevajo od oblastnega odbora, da varuje koristi samouprave in ohrani poslopje realke kot lasti oblastnega hipotekarnega zavoda »Kranjska hranilnica«. Od državne uprave pa zahtevamo, da namestitev realke uredi tako, da se s tem ne bo povečalo pomanjkanje stanovanj v Ljubljani.

Darujte za Ljudski sklad SLS!

Stebri radičevstva padajo.

V kako težkem položaju se nahaja v mariborski oblasti radičevska stranka, kaže to, da jo zapuščajo najtrdnjeji njeni stebri in to ne le kmetje, ki so že preje spoznali, da v tej stranki nimajo mesta. Tako je zapustil radičevce tudi g. Urek iz Globokega. Ko je bila zadnjič seja kmetijske družbe, je imel g. Petovar nalogo, da pridobi g. Ureka za demokratsko listo. In res se mu je posrečilo. Že med sejo so se vršila pogajanja, ki pa so v dila preteklo soboto do uspeha, ko je SKS bila obveščena od g. Ureka, da odhaja iz nje. Ta njegov nastop je vzbudil med radičevci veliko nevoljo. Jasno je, da bo nekatere svoje prijatelje potegnil s seboj in tako bo radičevska stranka ravno pred volitvami izgubljala, mesto da bi pridobivala. Toda SDS s temi pridobitvami, s katerimi se že hvali, nikakor ne bo pridobila kar 4 mandatov, kakor se je oni dan na sestanku SDS v Mariboru nekomu sanjalo.

Strah pred kočevsko železnico.

Neki fašistovski dnevnik se bavi na uvodnem mestu s »politiko in železnici«^c v Jugoslaviji; članek je odposlan z »jugoslovanskega Jadrana«. Volivno borbo absolvira članek v kratkih besedah, češ, da je že v prejšnjih člankih dokazal, da pomeni volivna agitacija skupno s parlamentarizmom za »izstradanje«^c (I) Jugoslavijo bankrot. Naj izide iz teh volitev ta ali ona vlada, gotovo je, da bo vsaka vlada imela »karakteristiko nerazumevanja položaja Italije kot velesile z izrednim naraščanjem prebivalstva, z malo zemljo in malo surovinami«. Bolj nadolgo se dopisnik ubija z novimi železniškimi zvezami v Jugoslaviji. Najhujše preglavice dela tržaškemu časnika zveza Ljubljana — Kočevje — Sušak, ker je po njegovem mnenju zgrajena zato, da usmeri promet, ki gre danes iz ozadja preko Ljubljane na Trst, proti Sušaku. Članek ugotavlja, da namerava Jugoslavija s pomočjo češkega in nemškega kapitala razširiti sušaško pristanišče in postaviti lastne prekomorske zveze z Ameriko, z Indijo in daljnim Vzhodom ter s Črnim morjem. V projektu je tudi zgraditev direktne železniške proge Zidani most — Sušak. Iz Sušaka, ki naj se proglasi za prsto luko, se hoče napraviti velika moderna luka, ki naj pritegne nase ves promet z Dunaja in Budimpešte. Načrti »majhne«^c Jugoslavije so vredni trgovske politike kake velesile. Članek zaključuje resno: Da niso ti megalomanski trgovsko-pomorski načrti Jugoslavije izraz zdravih gospodarskih potreb, ampak da osvajaajo le fatalno protitalijansko orientacijo Jugoslavije, je dejstvo, ki ga ni treba še nadalje dokazovati.

Beleške

△ Rešilna bilka. »Jutro«^c pravi, da je dogovor med dr. Korošcem in Vukičevićem rešilna bilka za SLS. To je sicer budalost, toda g. Zerjav bi si za takole rešilno bilko vseh deset prstov obilnil.

△ Strah pred volitvami. Klerikalce je strah. »Jutrovc«^c ni nič strah. Vukičevića pa je najbolj strah. Tako se bere v »Jutru«^c.

△ Nosilec liste se išče. Na Štajerskem so se esdeesarji vendar okorajžili in postavili dr. Pivka za nosilca svoje liste. Na Kranjskem pa ne gre in ne gre. Je težava, kajti najmočnejše osebnosti so tudi najmočnejše — kompromitirane in za števne nosilce tudi ni rad vsak.

DRŽAVNI ODBOR.

r Belgrad, 12. jul. (Izv.) Državni odbor je na svoji današnji seji pričel z določevanjem predsednikov volišč. Danes je dokončal delo za Hrvatsko in Slavonijo. Jutri se bodo seje nadaljevale.

PRAŠKA VLADA ZA POPLAVLJENCE.

v Praga, 12. jul. (Izv.) Vlada je nakazala kot prvo pomoč po zadnjem neurju ob češko-slovaški meji prizadetim krajem 250.000 kron.

Obnovitev diplomatskih zvez z Albanijo.

v Rim, 12. julija. (Izv.) Iz Belgrada poročajo, da je jugoslovanska vlada sklenila v najkrajšem času poslati svoje diplomatske in konzularne zastopnike v Albanijo. Prejšnji jugoslovanski konzul v Skadru, ki se sedaj nahaja v Podgorici, je dobil nalog, naj odpotuje v Ti-

rano. V kratkem bo to mesto zasedel popolnomočeni jugoslovanski poslanik. Glede osebe, ki naj zasede to mesto, odločitev še ni padla. Tudi z albanske strani še ni padla odločitev glede imenovanja belgrajskega albanskega poslanika.

Stališče Italije nasproti balkanskemu problemu.

Rim, 12. julija. (Izv.) Časopisje se splošno ne peča mnogo s prihodom grških ministrov Michalocopulosa in Kafandarisa, pač pa dodaje diplomatski urednik »Corriere della Sera«^c vesti o sprejemu pri Mussoliniju komentar, iz katerega se da razbrati stališče Italije napram balkanskemu problemu. Prisrčnost italijansko-grških odnošajev, piše »C. d. S.«^c, bo gotovo pripomogla k razjasnitvi odnošajev med balkanskimi državami. Z geslom »Bolkan balkanskim narodom«^c se skuša v poslednjem času ustvariti solidarnost med balkanskimi državami. Toda vendar ne pojde, Jugoslovanski pastirski in poljedelski narod se hoče približati grškemu trgovskemu in pomorskemu narodu. Nadalje so razlike med premaganci in zmagovalci. Načrt za balkansko federacijo je zgrajen na pesku. Ta načrt je treba pripisovati le vplivu Francije, ki ruje proti Italiji. Francozi se ne ozirajo na to, kako bodo drugi kanski državi. Z geslom »Balkan balkanske konfederacije se je postavilo prezgodaj: Kako naj Grčija mirno gleda približevanje Jugoslavije. Turčiji, kako naj Romunija trpi laskanje Jugoslavije Rusiji. Balkanski Lo-

carno nima pomena. Boljši so sporazumi med posameznimi državami. Prav radi tega predstavlja prijateljski odnošaji med Italijo in Grčijo element napredka in gotovosti v balkanskem okvirju.

Michalocopulos o Jugoslaviji in Albaniji.

v Atene, 12. julija. (Izv.) Po vseh poročilih rimskih dopisnikov je bil sestanek Michalocopulosa in Kafandarisa z Mussolinijem zelo prisrčen. Pri razgovoru o grško-jugoslovanskih odnošajih je Michalocopulos rekel, da je želja Grške sodelovati z Jugoslavijo. Dodal pa je, da Grčija ne more popustiti v nobenem vprašanju, pri katerem bi bila kakorkoli prizadeta suverenost grške republike. Glede Albanije je izjavil grški zunanji minister, da je potrebno, da se varuje samostojnost in integriteta Albanije v okviru statusa quo. Mussolini je stališče grškega ministra priznal kot upravičeno in izjavil, da Italija želi, da se zveze med Grčijo in Italijo okrepe.

Važni dogodki v francoskem parlamentu.

VOLIVNI ZAKON SKLENJEN. — BOJ MED DESNICO IN VLADO, — VLADNA KRIZA NA VIDIKU.

v Pariz, 12. jul. (Izv.) Na nocojšnji nočni seji poslanske zbornice je bil ob 4. zjutraj sprejet vladin načrt o volivni reformi s 320 proti 284 glasovom. S tem je bil sprejet eden izmed najvažnejših zakonov sedanje zakonodajne dobe parlamenta. Opozicija je ves čas nočne seje stajala svoje protipredloge. Kot zadnji je bil odklonjen predlog reakcionarnega poslancu Abouta, ki je bil odklonjen le z majhno večino 39 glasov, z 236 proti 197 glasovom. Levica je ves čas dobro vzdržala obstrukcijo desnice in odbila vse protipredloge.

v Pariz, 12. jul. (Izv.) Finančni odbor je sinoči s 14 proti 8 glasovom, kljub nasprotovanju Poincareja, sklenil, da se zvišajo krediti v svrhu zvišanja uradniških plač na tri in pol milijarde frankov. Vladin predlog se je glasil samo na tri milijarde in je radi tega mogoče, da bo to privedlo do vladne krize, predvsem še, ker je Poincare odločno nasto-

pil proti vsakemu zvišanju in izjavil, da bo v tej stvari stavil vprašanje zaupnice. »Quotidiene«^c pravi, da je po vsem tem pričakovati padca vlade, če ne bo desnica pri glasovanju zavzela drugačnega stališča.

v Pariz, 12. julija. (Izv.) O konfliktu, ki je nastal snoči vsled tega, ker je finančni odbor proti volji Poincareja sklenil povišanje naknadnih kreditov v svrhu zvišanja uradniških plač, bodo jutri razpravljali v plenumu poslanske zbornice. Ta konflikt je zelo resen. Pri glasovanju se je večina izmed 44 članov odbora glasovanju odtgnila. Predvsem so bili to desničarski člani odbora. V levičarskih krogih so mnenja, da desničarske in sredinske stranke vsled velike razcepljenosti ne bodo imele poguma, da bi združeno nastopile proti vladi. Vsekakor bo moral jutri Poincare postaviti ves svoj vpliv, ako bo hotel obvarovati vladno pred padcem.

Ogrski primas Csernoch umira.

v Budimpešta, 11. jul. (Izv.) Petinsedemdesetletni primas Ogrske, Csernoch, leži na smrtni postelji. Danes dopoldne je prejel svete zakramente za umirajočega, nakar se je še poslovil od navzočih duhovnikov.

Stanje Clémenceauja.

v Pariz, 12. jul. (Izv.) Predsednik republike Doumergue je pozno zvečer poslal šefa svojega kabineta k Clémenceau, da se informira o njegovem zdravstvenem stanju. Clémenceau je močno oslabil vsled gripe, katero si je nakopal vsled prehlajenja. Vendar se z ene strani zatruje, da zaenkrat ne obstoja še nikakoli nevarnost, dočim z druge strani zatruje, da je Clémenceaujevo stanje brezupno in da je vsak čas pričakovati njegove smrti.

Nettunske konvencije in tiranski pakt.

Belgrajska »Politika«^c prinaša vest, da je Mussolini na sestanku z našim poslanikom Rakicem predlagal, da naj narodna skupščina na svojem prvem prihodnjem zasedanju ratificira nettunske konvencije, nakar bi se mogla začeti pogajanja glede Albanije. Mussoliniju da je potrebna ratifikacija nettunskih konvencij zaradi notranjih razmer. Kaj je odgovorila jugoslovanska vlada na Mussolinijev predlog ni znano.

Romunske volitve in mala antanta.

Praga, 12. jul. Današnja »Prager Presse«^c posveča izidu romunskih volitev uvodnik. Ugotavlja, da so bile volitve pravi izraz ljudske volje, ki je obsodila diktatorske poizkuse generala Averesa in se izrekla za ustavnost in demokracijo. V tem smislu pomenja izid volitev konsolidacijo na Balkanu in v srednji Evropi sploh. Češkoslovaška ta volivni izid v deželi, s katero je veževo tesne politične vezi, najiskreneje pozdravlja. To pa tembolj, ker prinaša novi romunski režim konsolidacijo tudi v zunanjo politiko. Ne more biti dvoma, da se bo razmerje Romunije do Male antante

še bolj utrdilo, kar pomenja za politiko Male antante novo okrepitev. Romunske volitve so torej utrdile temelje za nadaljnjo miroljubno sodelovanje s sosedi in za ohranitev vezi Male antante. Presenečenja so sedaj v Romuniji izključena in to je dobiček za vse in za vsakega.

ROMUNŠKE SENATNE VOLITVE.

v Bukarešta, 11. jul. (Izv.) S kraljevim ukazom je sklicana skupščina za 17. julij. Včeraj so se vršile volitve 113 senatorjev in so se bili mandati razdelili sledeče: 93 mest dobe liberalci, 15 narodna kmetijska stranka in 8 nemško-ogrška koalicijska.

Nove odredbe proti Pangalosovim pristašem.

v Atene, 12. julija. (Izv.) Vlada je ponovno izdala ostre odredbe proti pristašem Pangalosa. Na morje je poslan zopet nov torpedni čoln, ki je dobil povelje, da straži pred zapori, v katerih se nahaja Pangalos. Pripravljajo se zopet novi ukazi, s katerimi bo več oseb izgnanih iz države.

v Atene, 12. jul. (Izv.) Pristaši Pangalosa so izdali oklic, v katerem pravijo, da je Pangalos popolnoma lahko pobegniti, ker je vse prebivalstvo na Kreti na njegovi strani. Pangalos je še vedno treba smatrati kot predsednika republike, ker mu je grško ljudstvo izrazilo svoje zaupanje z ogromno večino. Vojni minister je izdal najstrožje odredbe, da se prepreči pobeg Pangalosa. Veliko častnikov in vplivnih pristašev Pangalosovih so zaprli.

Med ruskimi monarhisti.

v Budimpešta, 11. julija. (Izv.) Med tukajšnjimi ruskimi emigrantskimi krogi sta dve skupini, skupina okrog Romanova in skupina bivšemu knecu Cirilu zvestih pristašev. Obe skupini se med seboj ostro napadata in si očitata izdajstvo domovine. To je dovedlo do cele vrste tožb radi razžaljenja časti. Danes se je vršila pred sodiščem razprava med polkovnikom Sokolovom in stotnikom Termatevskom, pri kateri je prišlo pri konfrontaciji priči do razburljivih prizorov. Razprava je bila preložena.

Ostala telefonska poročila na 6. strani

Kaj se godi doma

Katoliški dan v Mirni.

Katoliški dan na Mirni v nedeljo 10. t. mes. se je razvil v veličastno manifestacijo katoliške misli, katere odmev bo segal do zadnje vasice mirne doline. Ponočna ploha je izčistila in shladila ozračje. V jutranjih urah so hitele po vseh potih od mokronoške, šentrupeške in trebenjske strani množice ljudstva, na vozovih, konjih in peš manifestirali z veseljem ponosom za Kristusa Kralja. Vitki mladi so se belili v pozdrav, veselo so se nasmihala lica, prijazno so plapolale zastave raz slehrno hišo po Mirni.

Po prihodu ljubljanskega vlaka je v sveže jutro vzvaloval pestri spreved! Ponosna orlovska konjenica, fanjara trebenjskih Orlov, ki je preko Mirne in vse doline živo klicala: Kvišku sre! Sledi ji krepka četa Orlov, Orlic, novomeška godba, domača požarna bramba in vrsta krasnih narodnih noš. Potem pa naši najboljši možje iz doline, župani, občinski odborniki in dekanjska duhovščina. In še pevski zbori, Marijine družbe, tretji red itd. V sprevedu smo opazili tudi g. drž. poslanca dr. Kulovca in oba oblasna poslanca iz okrajca.

Pred altarjem, okusno pripravljenem na prostem pri farni cerkvi in na širokem skopnjšču globoko doli po trgu se je razvrstila tisočglava množica k sv. maši, ki jo je daroval trebenjski g. dekan Plantarič. Združeni pevski zbori pod vodstvom konservatorista g. M. Tomca so med službo božjo ubrano prepevali. Po sveti daritvi je pa g. kanonik dr. Klinar v krasnem cerkvenem govoru o Kristusu Kralju globoko ganil zbrano množico. Lepo zamišljen govor je izzvenel v mogodeen pozv, naj bo vse naše zasebno in javno življenje posvečeno Kristusu Kralju, zlasti naša dru-

žina in naša šola. Pred izpostavljenim Najsvetejšim se je nato kleče vse ljudstvo posvetilo Srcu Jezusovemu. Bil je veličasten trenutek!

Manifestacijsko zborovanje, ki ga je zatem na istem prostoru otvoril domači g. župnik Vrankar, je z velikim navdušenjem zajelo zbrane množice. Oba govornika, g. profesor dr. L. Sušnik in g. poslanec F. Kremžar sta našla toplo razumevanje v poslušalstvu in jak odmev, ki se je pogosto stopnjeval do glasnega pritrdjevanja in burnega aplavza. Prof. Sušnik je v svojem izjavljanju, prežetem lepih verskih misli, slikal delo sv. bratov Cirila in Metoda, kazal na veliko kulturno in versko poslanstvo, ki sta ga izvršila med slovanskimi narodi. G. poslanec je pa odkrival rane sodobne, boguodtužene družbe in vzpodbujal k praktičnemu krščanstvu, h kateremu smo še prav posebej klicani v našem javnem življenju. — Gosp. dekan Plantarič je nato povzel vodilne misli vseh treh govorov v treh resolucijah, ki jih je zbor sprejel z navdušenjem. Po širnem prostoru je zadonela mogočna himna: Povesod Boga, ki jo je z občutkom pela vsa množica. — Zborovanje je pozdravil tudi domači g. župan, okrožni zastopnik Orla, zastopnica dekliške zveze, Marijine družbe in tretjega reda.

Ves potek manifestacije in zborovanja je razodeval čvrsto versko in kulturno organizacijo in zavednost našega ljudstva. Še prav posebno pa je prijala skrbno pripravljenost, ki je žela plačilo v približnem poteku vse slovesnosti, kar je v laskavo priznanje domačemu g. župniku in g. kaplanu Hitiju, ki sta vodila vse priprave.

Naj bi lepo uspeši katoliški dan obrodil tudi bogatih sadov!

Osemdesetletnik.

V soboto 16. julija obhaja g. Jakob Cajnkarkar, župnik v Središču ob Dravi svojo 80. letnico. Jakob Cajnkarkar je rodom iz Soveev v župniji Sv. Tomaž pri Ormožu in se je narodil 16. julija 1847. Bogoslovne študije je dovršil v Mariboru in je bil posvečen kot tretjeletnik l. 1871. Služboval je kot kaplan pri Veliki nedelji, št. Janžu na Dr. polju, pri Sv. Marku niže Ptuja in v Rušah. Iz Ruš so ga poslali za provizorja na Gornjo Kungoto, odkoder se je vrnil nazaj v Ruše in je odšel še za kaplana v Poljčane, Svečino in Kapelo pri Radgoni. Dne 1. maja 1889 je prišel v Ormož za provizorja, kjer je stopil v križniški red. Leta 1895 je postal župnik v Središču, kjer slušbuje še danes. Cajnkarkarjevo župnikovanje v Središču bo ostalo v zgodovini župnije beleženo, ker se je v tej dobi in sicer v letih 1908 in 1909 prenovila ter povečala župna cerkev. Klub obilnemu delu in visoki starosti je g. župnik še vedno čil ter zdrav. V Središču že župnikuje jubilar celih 33 let in leta 1921 je obhajal 50. letnico mašništva. V svojem življenju je bil vedno skromen in točen v svojih poslih. Blagemu g. zlatomašniku čestita tudi »Slovenec« in mu želi zdravje in zadovoljnost do skrajnih mej človeškega življenja!

Požar.

V noči od nedelje na ponedeljek je izbruhnil požar pri posestniku Mateju Plohl v Osatu, župnija Sv. Benedikt v Slov. goricah. Ogenj je začel z uničevalnim delom krog poldvanajstih ponoči. Posestnik je sam prvi zapazil nesrečo in šel budit sosede na pomaganje, ki so bili v najboljšem spanju. Ker ni bilo pomoči ob pravem času in tudi ne gasilcev v tako izvanrednem času, je zgorelo vse in med drugim celo: dve breji kravi, vse svinje, spravljeno zrna, tako da je ubogi posestnik v največji stiski. Škoda znaša gotovih 100 tisoč Din, varovalnina borih 1500 Din. Kdo je zažgal? Ni še dognano. Dva potepuha sta najbrž krivca, saj so ju ljudje videli bežati od hiše po izbruhu požara.

Dr. Jos. Puntar:

„Črne bukve kmetkega stanu“ in „Idejni temelji slovanskega agrarizma“.

Profesorja Vebra knjigo »Idejni temelji slovanskega agrarizma« smo po glavni svoji smeri čitatelju že predstavili (Slovenec, 3. julija, št. 146). Ker pa Vebrovo najnovejšo delo, kot smo že naglašali, po tehtnosti vsebine res ni vsakdanje delo, treba o njem izpregovoriti nekoliko obširneje. Saj vsestransko dokazuje, da je edino le podeželsko, zemljedelsko slojno življenje in delo za vse človeštvo fundamentalnega pomena v vsakem oziru.

Da to osnovno tezo osvetli, postavlja svoje razmotrivanje v »uvodnih mislih« najprej na zgodovinsko razvojno podlago. Veber vidi v razvoju človeštva tri glavna kulturna obdobja: dobo starogrške antike, dobo srednjeveškega krščanstva ter tako zvano novo dobo, segajočo s svojimi izrastki vse do današnjih dni. Pri tem naglašja, da se človeštvo nahaja zdaj ob priletu »samoniklo četrte dobe«, pravzaprav šele »na prelomu te dobe«, kar da dokazuje zlasti dejstvo, »da se še nikdar ni uveljavljal spoznavno s toliko vehemenco kot dandanes posebno, namreč socialni vidiki«. Kar je doslej, pravi Veber, vzbujalo zanimanje »vseled samega sebe« (n. pr. znanost in umetnost) to se pričinja presojati le po svoji socialni pomembnosti in vrednosti. Dasi Veber očito in izrecno nikjer sam

ne omenja, kakor pravimo, »liberalnega« svetovnega nazora, ki je do nedavna, zlasti do svetovne vojne, vsepovsod prevladoval v vsem življenju Evrope in še vedno dokaj odločilno vpliva med nami v kulturi, gospodarstvu in politiki, priča vendar prav ta Vebrova naglasitev, da je tudi on kot pravi novodobni mislec in opazovalec življenjskega toka prestopil s polno zavestjo, a docela nezavisno, dobrih trideset let kasneje na prav tista idejna tla, na katera je bil oprl mladi dr. Janez Evangelist Krek-Sovrán svojo prvo stanovsko znanstveno socialno študijo o kmetiskem poljedelskem stanu (»Črne bukve kmetkega stanu«, Ljubljana 1896) ter tej študiji dodani programatični »socialni načrt slovenskih delavskih stanov«.

In prav s tega vidika je Vebrova vse-skozi svojska študija velezanimiv pojav v slovenski socialni znanstveni literaturi, zato pa tudi neprecenljive vrednosti: saj pričata obe študiji, Krekova in Vebrova, kot dve obdobji živi priči o tridesetletnem razvoju socialne misli in dela za »ljudski blagor« med nami Slovenci, pričata obe prejasno o tisti, hvala Bogu, med nami skoro že premagani dobi, ki po Vebrovi sodbi (str. 8) kaže »več ali manj le vsakojake kompromise med prvo in drugo« in ki »ima očividni aspekt golega pripravljanja človeka na posebno in v istini zopet samoniklo četrto dobo njegovega kulturnega razvoja«.

Ce je dr. Krek-Sovrán v svoji socialni povesti »Iz nove dobe« (Dom in Svet, 1893)

vračajo ob osmih zvečer. V ponedeljek zvečer so se delavci vrnili ob običajnem času z dela domov ter takoj opazili, da je nepoklicana oseba stikala po baraki. Pri natančnem pregledovanju skrinj in kovčgov so z žalostjo ugotovili, da je iz skrinj izginila vsa njihova obleka, čevlji, srebrne ure in več denarja. Skupna škoda znaša približno 3000 Din. Tat je moral vlomiti v barako v ponedeljek zjutraj, takoj, ko so delavci odšli iz barake, ker so bile tedaj ceste še neobljudene in bi bil drugače gotovo pri tavnini zasačen.

Slovenci v Italiji

Slovanski listi in cenzura.

O zadnji zaplenitvi »Pučkega prijatelja« doznavamo naknadno, da je bil list zaplenjen radi dopisov iz Motovuna in Kanfanara. Ze v prvem poročilu smo omenili, da je najbrž dopis iz Kanfanara zapadel cenzuri, ker govori o slovesnosti ob priliki prvega sv. obhajila, ki se je vršila v jeziku, ki ga kmetje ne razumejo. Dopis iz Motovuna popisuje cerkvene slovesnosti med evharističnim kongresom; zaključne procesije se je udeležila ogromna množica okoličanov, procesija je bila dolga nad pol kilometra. Za časa kongresa, nadaljuje dopisnik, je bila pridiga v italijanskem jeziku; za Motovunce je bilo to potrebno. Toda kmetje iz prostrane motovunske fare niso slišali niti ene besede v svojem jeziku. Jasno je, da radi tega pada tudi verska zavest. — »Mali list« je bil zaplenjen radi dopisa iz Dornberga, v katerem je bil popisani potek prefektovega obiska. V dopisu je bilo rečeno, da je goriški fašistovski tajnik govoril v italijanskem jeziku, ki ga kmetje ne razumejo. — Ob drugi priliki smo ugotovili, da cenzura zapleni vsak slovenski ali hrvaški list, ki v tem ali onem dopisu z dežele količak namigne na sedanje skrajno neugodno gospodarsko stanje na kmetih, danes smo za eno skušnjo bogatejši: plenijo se dopisi, ki ugotavljajo — brez vsakega komentarja! — da ljudstvo ne razume italijanskega jezika. Cenzura in prefekti, ki ji dajejo smernice, so torej vprašanje narodnih manjšin rešili zelo radikalno: obstoj naroda manjšine je treba v vsakem pogledu kratkoma negirati, manjšinskega problema v Italiji sploh ni. Prefekti so si popolnoma osvojili stališče pokrajinskih fašistovskih tajnikov, da se »drugorodni problem sam po sebi reši tedaj, ko se reši vprašanje poplave kraškega vodovoda, napeljave električne luči, poplave cest in mostov, regulacije Vipave in tudi dobave zvonov, k jih je Avstrija rekvirirala. Na drugi strani pa postaja vedno bolj

očito, da se namerava ves slovanski tisk počasi zadušiti. Fašistovska vlada se v zadnjem času zopet bavi s klasifikacijo vsega italijanskega tiska. Fašizem se je že davno polastil vsega italijanskega časopisa, ako izvzamemo »Osservatore Romano« in slovanske liste; vendar je še nekaj listov, ki se jim ne priznava fašistovski žig oficijelno (n. pr. »Piccolo«, »Corriere della Sera«, »Stampa« i. d. r.), kljub temu, da vsi pišejo v fašistovskem duhu. Listi naj bi se klasificirali v od fašizma priznane in nepriznane, zadnjim bi se potem moral napovedati boj. Kam pripadajo slovanski listi, je pač jasno. V Rimu se te dni mudijo vsi prefekti in pokrajinski tajniki iz Primorja, ki jih je Mussolini tudi sprejel. Vprašanje slovenskega in hrvaškega časopisa tvori gotovo enega izmed glavnih predmetov razprave.

Oviranje društvenega delovanja. V petek se je v Trstu vršila obravnava proti tajniku Mladinske zveze g. Romanu Pahorju in 14 članom, ki so dne 14. maja lanskega leta napravili izlet v Škofije, kjer so hoteli ustanoviti pevski zbor, pri katerem naj bi sodelovali domačini. Komaj je pričelo zborovanje, so pristopili karabinerji, aretirali vse Tržičane in jih odpeljali v ječo v Miljah. Na intervencijo tržaških voditeljev so bili naslednjega dne izpuščeni, policija pa jih je kaznovala z globo. Prizadeti so vložili rekurz, o katerem je razpravljalo v petek tržaško kazensko sodišče. Sodišče je obsodilo Romana Pahorja kot sklicatelja zborovanja na 400 lir globe, a le pogojno, češ da ni imel potrebnega dovoljenja za sestanek; vsi drugi so bili oproščeni.

S popraviljanjem priimkov ne gre, Marsikateri fanatik v Trstu doživlja danes precej hudo razočaranje. Prošenj za popravilo priimka na podlagi novega zakona na prefekturi skoro nič ni. Nedavno so vložili rekurz, o katerem je razpravljalo v petek tržaško kazensko sodišče. Sodišče je obsodilo Romana Pahorja kot sklicatelja zborovanja na 400 lir globe, a le pogojno, češ da ni imel potrebnega dovoljenja za sestanek; vsi drugi so bili oproščeni.

Jusarji in občine. »Slovenec« je nedavno poročal, kako se nekateri občinski načelniki v Istri poslužujejo vseh sredstev, da ovirajo kmetom prijave jusarskih pravic; z oviranjem so hoteli podestati in komisariji doseči, da bi jusarska posestva zapadla občini. Občinski načelniki so v nekaterih občinah organizirali pravi lov za ljudmi, ki so zbirali podpise za prijave. V Barbani so fašisti dvakrat strgali skupno prošnjo nekemu kmetu, ki je nabiral podpise ponoči, da bi se lažje izognil preganjanjem; tudi brec niso manjkale. Čez nekaj dni se je isti kmet po skrivnih potih napravil na sodnijo v Rovinj in tam izvršil prijavo direktno sodniku. Oviranje prijav in pravo preganjanje pmetov je zavzelo tako obliko, da je bil minister za narodno gospodarstvo prisiljen izdati na prefekte posebno okrožnico, v katerih opozarja pokrajinske načelnike na nasilno postopanje občinskih uradov. Bil je skrajni čas, da se občinski načelniki polegnejo vsaj v tem oziru za ušesa. Rimska vlada se je zopet enkrat prepričala, da so podestati prava nesreča za ubogega kmeta.

bolj, ko vidimo, da gradi Veber svojo socialno arhitektoniko v popolnem soglasju z dr. Krekom, torej bistveno na temelju krščansko-socialnih idej, t.j. organsko na prirodnih danih temeljih, na rodolini kot socialni pridelci ter na organizmih, iz nje neposredno izhajajočih. Izpričuje to zlasti zadnji temeljne postulate slovanske politike» obravnavajoči odstavek, ki je v gotovem oziru prava proslavitev idej dr. Krekovi, idej, ki jih je razvil v »Črnih bukvah« v poglavju o »slovanski organizaciji«.

Saj ne zahteva Veber nič manj in nič več kot to, da »naj Slovanstvo namesto dosedanjega socialno-političnega paganstva postavi socialno-politično krščanstvo in šele tako pripravi resnično približanje — božjega kraljestva na zemlji«, češ »Kar je krščanstvo bilo in še je na polju osebnostno-duhovne individualnosti človeške, to naj Slovanstvo postaja in postane na polju osebnostno-duhovne socialnosti človeške«. Ta lepa misel nas prav prijetno spominja na Krekove besede (»Črne bukve«, str. 212): »Oživljenega katoličanstva je pred vsem treba Rusiji, da vzmore socialno-kulturno nalogo, ki jo ji nalaga Previdnost. Zedinjenje Rusije z Rimom je ena prvih točk v rešitvi socialnega vprašanja. Slovanske organizacije zlati genij vstane potem in zavladava v mir in srečo Evropi.«

Dnevne novice

★ **Proslava prestolonaslednikovega imenovanja.** Včeraj je Dubrovnik s svojo okolico na izredno prisrčen način proslavil imenovanje kraljeviča Petra, ki je ta čas njegov gost. Vršile so se slovesne službe božje, hiše so bile okrašene z zastavami. V ponedeljek popoldne je prišel prestolonaslednik s svojo vzgojiteljico v Dubrovnik, kjer mu je prebivalstvo privedlo viharne ovacije.

★ **Nova maša.** V Lionu bo 24. avgusta v mašnika posvečen dr. Janez Zupan. Doma je iz Zgornjega otoka v župniji Mošnje. Solal se je v Ratisbonovih zavodih v Italiji, Angliji in Franciji. Namenjen je za misijone v Rusiji. Koncem avgusta bo obiskal svoje, katerih že

★ **Razpis dveh župnij.** Razpisani sta v lavantinski škofiji dve župniji: Sv. Jošt na Kozjaku in Sv. Bolfohenk pri Središču. 18 let ni videl.

★ **Gospod Jaroslav Plzak,** ravnatelj rudarske šole v Celju, je imenovan za rednega profesorja rudarske ekonomije na tehniški fakulteti ljubljanske univerze.

★ **Proglasitev trga Ljutomer za mesto** se proslavi 23. in 24. t. m. na slovesen način. V soboto 23. t. m. je določena iluminacija vseh hiš in bakljada. V nedeljo 24. t. m. se zbera vsa ljutomerska društva ob pol 9. uri pred občinsko hišo; po slavnostni seji občinskega odbora se prečita po primernih govorih dekret o proglasitvi Ljutomera za mesto. Popoldne se vrši v Seršenovem logu velika ljudska veselica z raznimi šatori, igrami, petjem, godbo itd.

★ **Smrt našega moža.** Pri Gornji Sv. Kungoti je bil pokopan v nedeljo 10. t. m. 66letni posestnik Jožef Petek. Pokojni je prišel s svojo družino iz Prlekije in je kupil na Vrtilah lepo posestvo, kjer je do svoje smrti vzorno gospodaril. Stal je vedno neomajeno v vrstah SLS. Od žalosti potrti materi in pridnim otrokom naše najglobokeje sožalje!

★ **Postopanje proti inozemskim potnikom.** Trgovski gremij v Mariboru razglasa: Vedno čede prihajajo gremiji pritožbe o inozemskih potnikih, da obiskujejo po vsem ozemlju naše oblasti privatne stranke in jim po silno visokih cenah prodajajo razno blago, kljub temu, da je inozemskim trgovcem ali potnikom strogo prepovedano obiskovati stranke, ki niso trgovci. Zato se pozivljajo vsi naši trgovci, da vsak v svojem kraju te ljudi zasleduje in jih takoj naznani bližnjim varstvenim organom, gremijem ali pa direktno političnim oblastem. Mariborski gremij ima že od obrtne oblasti zagotovilo za takojšen in pospešen kazenski postopek proti tem elementom. Celokupno občinstvo se zlasti opozarja, da mu prodajajo inozemski potniki blago šestkrat do 100 odstotkov dražje kot stane v naših domačih trgovinah, kar je dokazano, in kdor je enkrat naročilo podpisal, ga ne more več preklicati. Zato je v interesu vsakega posameznika, da take vsiljivce naznani bodisi trgovcem, policiji, orožnikom ali pa bližnjim političnim oblastem, odnosno trgovskim gremijem.

★ **Most čez Šum v Vintgarju** je dogotovljen in je bil v nedeljo 10. t. m. izročen prometu.

★ **Abiturienti letnika 1907. gimnazije v Kranju,** imajo sestanek 9. avgusta (torek) v Ljubljani. Ob 9.30 zjutraj v kavarni Union zbiranje; od 10. Requiem za pokojne tovariše v cerkvi pri Frančiškanih; nato zbor in skupno kosilo v Unionu; popoldne izlet v Kranj.

★ **Za osveženje krvi** pije skozi nekaj dni zgodaj zjutraj kozarec naravne »Franz-Josef-grenčice«. Od mnogih zdravnikov predpisana »Franz-Josef-voda« uredi čreva, okrepi želodec, izboljša kri, pomiri živce in tako skrbi za zdravo telo in jasno glavo. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

★ **Osebnostne novice s pošte.** Imenovani so: Franc Legat za arhiv. ur. na ravnateljstvu, Marija Vehovarjeva za pogodbeno poštarico v Koprivnici pri Brežicah in Ludovik Ožek za dnevničarja v Laškem. — Iz 3. skup. v 2. skup. II. kat. so pomaknjeni: Rudolf Fajdiga, Ludovik Florenčin, Terezija Čikova, Karolina Pfeiferjeva, Rozalija Westrova, Ivana Geestrinova, Ivana Završnikova, Matilda Jahova, Marija Zlrejeva, Alojzija Koparjeva in Antonija Kuheljeva, vsi na ljublj. glavni pošti; Antonija Petkova, Karla Modičeva in Pavla Nahtigalova na ravnateljstvu; Roza Korosčeva in Angelika Kokaljeva v Celju; Ema Schmitlova v Kostanjevici, Jožef Kladnik na Vranskem, Julij Setina v Črnomlju, Frančiška Rovškova na Viču, Albina Tavčarjeva v Sent Jerneju, Jožef Hodnik na mariborski kolodvorski pošti, Iv. Rebernik pri Sv. Petru v Savinji dolini, Marija Knesova v Vel. Nedelji, Marija Windischerjeva v Kranju, Fr. Ambrožič v Trebnjem, Fr. Koser v Juršincih, Anica Veseličeva v Kozjem, Amalija Kuheljeva v Borovnici, Anka Rihteršičeva v Lukovici in tajnik Iv. Mlač na ravnateljstvu. — Upokojeni so: pb. ur. II-2 Marija Sovretova v Šmartnem pri Litiji, pb. ur. II-3 Antonija Milavčeva in zvan. I. skup. Michael Šimenc pri ter. odseku, oba v Ljubljani. — Premešeni so: pb. ur. II-3 Ferdo Nadrag v ljublj. kolodvorske pošte v Rogaško Slatino, pb. ur. II-4 Anton Kroflič iz Grobelnega v Celje, Marija Troštova iz Ljubljane na Bled, Fr. Zehelj iz Murske Sobotice v Dravograd, Angela Naprudnikova iz Dravograda v Ptuj, Rafaela Knapčeva iz Ptuja v Zalec in Vera Janova v ljublj. kolod. pošte v Pristavi; pb. ur. III-3 Terezija Lovšinova iz Loškega potoka v Ribnici na Dol. in Angela Hölblava s Prevalj v Guštanju; pb. ur. III-4 Hedvika Eberjeva z ravnateljstva na ljublj. glavno pošto, Angela Šavpahova iz Sent Jerneja v Beltince, Iv. Tračnik z Jesenic na Gor. v Maribor, Ida Jelovškova z Brežic na ljublj. gl. pošto in Ljudmila Bajčeva iz Vinice pri Črnomlju v Videm pri Krškem; služ. 2. skup. Iv. Iskra s kolodv. na gl. pošto v Ljubljani, dnevničarji Valerijan Ošpovič in Vasilij Levčenko z ravn. na gl. pošto v Ljublj., Dimitrij Zalotnički iz Beltincev v Ormož, Jožica Ilničar iz Žužemberka v Metliki in Bovičiča Pri- možičeva iz Metlike na gl. pošto v Ljublj. — Poročil se je pb. ur. II-8 Ivo Kit na ravn. z Veroniko Angerjevo. — Umrl je upravnik II-2 Fr. Domanjko v Gornji Radgoni. — Iz poštne službe je izstopila dnev. Franeka Bombačeva v Konjicah.

*M. da
Ogr. Hval. J. J. J. J.*

★ **Vrednostne papirje** vseh vrst, pred- in povojne, tu- in inozemske, delnice, bančne zadolžnice, državna, deželna in mestna posojila, železniške prioritete, obligacije, založnice, rente, srečke itd. kupuje in plača najbolje Efekt- na banka M. Jankole, Ljubljana, Kongresni trg 9.

KUŠAKOVIČA KALODONT
najboljša pasta za zobe

★ **Stenicol** najboljšo sredstvo proti stenizam dobite samo v drogeriji Kanc, Zidovska ulica.

V vročih pasjih dneh na svetu vsi trpe, uradniki in delavci hladila si žele, boljše pa takrat ni, kot čaša Clio limonade, ki obdrži človeški rod, da v vročini ne propade.

Ljubljana

Somišljeniki SLS

Volivni imeniki za občinske volitve, kakor tudi za državnozbornske so razgrnjeni v našem tajištvu. Dolžnost vsakega našega somišljenika je, da pride in pogleda, če je vpisan v volivnem imeniku. Volivno pravico imajo vsi, ki bodo do 23. julija izpolnili 21. leto, bivaajo že šest mesecev v ljubljanski občini in so naši državljani ali Slovani po rodu in jeziku. Ne odlašajte na zadnje dni! Obvestite o tem vse naše prišaste.

Tajištvu SLS za Ljubljano.

★ **Ob priliki francoskega narodnega praznika 14. t. m.** bo od 11. do 12. ure dopoldne sprejem na francoskem konzulatu.

○ **Obrtniška stavbna zadruga.** V ponedeljek zvečer so se zbrali v Rokodelskem domu interesenti za vrsto obrtnikov in po izčrpnih pojasnilih g. Pusta, vlč. g. kan. Stroj in združnega tajnika g. Kralja sklenili po živahnem razgovoru, ustanoviti prepotrebno Obrtniško stavbno zadrugo. Sprejela so se tudi pravila in je upati, da se v kratkem oživo- tvori že dolgo splošno gojena želja, dati Krekovi zvečer, ki se je v predvojnih letih v Del. stavb. društvu tako sijajno razmahnila, novega impulza tudi na tem torišču socialnega udejstvovanja. — K prihodnjemu sestanku, ki bo v ponedeljek 18. t. m. ob 8. uri zvečer v Rokodelskem domu, se vabijo razen že priglasenih tudi vsi, ki se zanimajo za Obrtniško stavbno zadrugo in žele postati njeni člani. Sestanek bo vrlo važen, ker se bo volilo prvo načelstvo zadruga in se določile smernice delovanja. Zadruga ima že danes številne prijatelje in podpornike tudi na merodajnih mestih in ji je obstoj in razvoj že v naprej tukaj gmočno zagotovljen. Strnimo se!

○ **Napravite vendar enkrat konec!** Pišejo nam: Neštetokrat se je že opozarjalo na neznosne razmere, ki vladajo na vzhodnem delu Streliške ulice, kjer se cedi po cesti gnojnice in druga nesnaga, ki povzroča silen smrad, katerega ne privoščimo niti dotičnemu, ki zavira nadaljnjo regulacijo Streliške ulice, katere se je pričela že pred dvema letoma in potem na pol pota opustila. Delo, ki se začne in za katerega je tudi kredit v proračunu, naj se izvršuje nepretrgoma, dokler ni povsem končano. Kdorkoli pozna Streliško ulico, nam mora priznati, da je to naravnost škandal, da se kaj takega toliko časa mirno gleda, ko bi se moralo tako iz prometnih kot iz sanitarnih vidikov takoj ukreniti vse potrebno da se ta, tako rekoč ena najprometnejših cest, nujno uredi in prepreči tako nesreče s prometnimi sredstvi kakor radi bolezni, ki imajo v teh mlakužah in mrčesu nebroj krali. Apelinamo na gospode sosvetnike, da posvetijo nekoliko tudi v to temo in najdejo onega, ki to delo, ki je bilo že davno sklenjeno v seji gerentskega sosveta, bodisi namenoma, bodisi iz zanikarnosti zadržuje. Koliko dela se je med tem že izvršilo, ki je bilo skoraj nepotrebno, in koliko takega, ki še zdaleka ni bilo tako nujno potrebno kot je kanalizacija tega dela Streliške ulice. Ako občina ne zmore tega dela s svojimi delavci, naj odda delo kakemu podjetniku, saj jih je vendar polno, ki čakajo in povprašujejo po delu. Hvaležni bomo gospodom sosvetnikom, ako nam odpomorejo in ukrenejo potrebno, da se delo takoj prične.

○ **Zopet streljanje.** Na nabrežju ob Grubarjevem kanalu za vojašnico Kralja Petra, kjer je javna pešpot, je predvčerajšnjem vojaštvo zopet streljalo. V interesu okoliškega prebivalstva ponavljamo našo prošnjo, naj se to streljanje tako rekoč sredi mesta, ob prometnih cestah in ulicah opusti. Prebivalstvo je vsled streljanja zelo moteno v svojih poslih in opravilih. Duševno delo je v vseh hišah na Domobranski in drugih cestah v tem okolišču sploh nemogoče med streljanjem. Železničarji in drugi, ki imajo nočno službo, izgube vsled streljanja ves svoj počitek, bolniki se škodljivo vznemirjajo itd. Prepričani smo, da se je ponovno streljanje zgodilo le pomotoma.

○ **Zabarji pozor!** Prav lepi eksemplari žab se dobe na vzhodnem delu Streliške ulice v gnojnici, ki se tam pretaka po cesti. Vsak večer prvovrsten žabji koncert.

○ **Tatvine.** Mesarskemu pomočniku Jožetu Severju, stanujočemu v Trnovski ulici, je bila z dvorišča mestne klavnice ukradena sveža telečja koža, vredna 150 Din. — Pri trvd- ki Smelewski zaposlenima delavcema Francu Sršenu in Jožetu Brilju je bilo ukradeno z dvorišča Vegove ulice več gotovine, srebrna ura in nekaj perila v vrednosti 600 Din. — Nekemu delavcu, ki je prenočil v skednju blizu Viča, je njegov tovariš odnesel nekaj ob-

leke v vrednosti 150 Din. — Trgovcu Ivanu Lupšetu je na velesejmu neki devetleten deček ukradel za 40 Din otroških igračk. Dečka so kmalu prišli, na kar si je stražnik zapisal njegovo ime.

Maribor

□ **Smrt v visoki starosti.** V Mariboru je umrl železniški uslužbenec Matija Štober v starosti 78 let. Pogreb bo v sredo ob štirih popoldne.

□ **Popravek.** Pretep, o katerem smo poročali v predzadnji številki, da se je vršil v gostilni »Pod mostom«, se ni vršil v gostilni ampak zunaj na cesti.

□ **Kako se vrši denarni promet v moderni trgovini,** o tem bo govoril na današnjem sestanku mariborskega orlovskega odseka g. bančni podravnatelj Fr. Jerebič. Člani odseka in prijatelji, pridite na sestanek polnoštevilno in točno ob 8. Govor bo vsakega zanimal.

□ **Inženerska podčastniška šola** Kralja Petra Velikega Osvoboditelja v Mariboru sprejme v tekočem letu 100 mladeničev iz meščanstva kot gojence. Tozadevni sprejemni pogoji so razvidni iz konkurza, ki je interesentom na razpolago v mestnem vojnem uradu med uradnimi urami.

□ **Artilerijska podčastniška šola** v Mariboru sprejme tekoče leto 150 mladeničev za gojence. Sprejemni pogoji so razvidni iz konkurza, ki je interesentom na razpolago v mestnem vojnem uradu med uradnimi urami ter je tudi izvešen na uradni deski.

□ **Sestanek akadem. kongregacije.** Danes, t. j. 13. jul. 1927. se bo zopet vršil sestanek akademske kongregacije. Slovesnega sprejema v kongregaciji še ne bo, vabljeni ste pa vkljub temu vsi gg. sodali, da se sestanka polnoštevilno udeležite.

□ **Promenadni koncert** v mestnem parku se bo vršil danes v sredo ob 19. uri.

□ **Apostolstvo mož in mladeničev** iz župnije sv. Marije priredi v nedeljo ob lepem vremenu romarski izlet v Puščavo in Sv. Lovrenc. Odhod iz mesta 5.38 in prihod okoli devetih. Prijave sprejema predsednik Omladine vsak dan od 6.—7. ure zvečer v Omladinskem domu, Cvetlična ul. 28. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

□ **Nočni nemiri v Vetrinjski ulici.** Naša Vetrinjska ulica, ki je določena za največji promet v mestu, dasi je ena najbolj ozkih, ima še to dobro, da je polna nočnih lokalov, posebno proti Grajskemu trgu, kjer je godba pozno v noč ter vpitje in hrup do jutra. Obveščeni smo, da so nekateri stanovalci že sami začeli skrbeti, da bi z mrzlimi polivki ohladili razgrete nočne nemirneže. Ta način ohladihve pa jih le še bolj razburja, zato naj policija s pendreki prežene korajžo preglasnim poznim gostom naše ulice.

Celje

★ **Seja novoizvoljenega občinskega sveta,** na kateri se bo izvolil župan in podžupan, se bo vršila v petek 15. t. m. ob 7. uri zvečer.

★ **Globoke** so si oddahnili celjski demokrati v ponedeljek zvečer, ko so brali v »Slovenskem Narodu«, da je celjska orlovska prireditel potekla nad vse klaverno. Malo so se sicer začudili, da v Ljubljani več vedo kot Celjani sami, ki so vendar na lastne oči videli, da je orlovska manifestacija potekala ob toliki udeležbi in ob takim navdušenju, kakor ga Celje še ni izlepa videlo. Ni čuda, da je tudi »Novi Dob« zaprlo sapo. V takem stanju kajpak ni možna drugača nego cinična bevs- kanja. Zapomniti si je treba, da ta domišljavi listič zmerja z nemškutarji one, ki so se drznili brez dovoljenja celjskih demokratov počastiti udeležence orlovskega nastopa z izobešenimi zastavami. Ko smo še živeli v časih, v katerih so smele orjunaške patrulje nekaznovane s pretnjami in grožnjami siliti

propadajo!

Če prav sodimo razmere v boljševiški Rusiji, se pripravljaj v nji z neodoljivo silo velik preobrat, ki bo prinesel ruskemu kmetu in po njem vsemu človeštvu vse to, kar je napovedoval pred tridesetimi leti Krek in utemeljil iznova deset let po socialni ruski revoluciji Veber ob pogledu na idejne temelje slovenskega agrarizma.

In to je tudi nekaj! Saj prav to daje obema knjigama tem večji pomen v dobi, ko zapad razmišlja o svojem propadu ter po vsej pravici zre z mrkim očesom v svet, razjeden od dvoma in kvaražugonstva.

Da, naša je bodočnost, ker drugih je bila — vsa preteklost. In to mora vedeti po zgodovinskem razvoju se ravnanju slovenski socialni politik sedanjih dni ter po tem uravnati svoje dobro usmerjeno, to je krščansko-socialno delo — v Krekovem smislu!

Delavsko-mladinski tabor

na SVETI PLANINI NAD TRBOVLJAMI bo priredila »Krekova mladina«

v nedeljo, dne 17. julija.

Z jutranjimi vlaki prihod v Trbovlje, kjer bo zbirališče ob sedmih pred Društvenim domom, nakar odhod na goro. Tam bo ob desetih pridiga in sv. maša, pri kateri poje mešani pevski zbor. — Po sv. maši tabor. Govorilo bo več naših delavskih voditeljev.

KREKOVA MLADINA.

Kaj pa je Krek razumel pod pojmom zlate- tega genija slovenske organizacije? O tem pričajo druge besede (str. 196), da »po pravici in po dolžnosti imenujemo lepo slovensko rod- binsko organizacijo — krščansko-socialno«, ker nam »priča, da je najvišji dru- žabni činitelj — krščanstvo, ali na vsa usta »katoliška podlaga«. Ta »katoliška podlaga« paje v vzajemnosti rodu, ki »nad- kriljuje pomen posamnika« in se »z vsilo upira individualizmu«, ali če hočemo reči: liberalizmu« (str. 174). Zakaj že starejši kronisti, piše Krek (str. 175), nam pričajo, da je lastništvo pripadalo celemu rodu, ne pa posamnikom, ko pravijo o Slovanih: »Omnia erant eis communia — vse so imeli skupno.« V prvotni čistosti, pripominja Krek (str. 176), pa ta orga- nizacija ni ostala, vendar pa zasledujemo nje- nega duha tudi še v poznejših dobah v zakonitih določilih o podedo- vanju in v celem pravu pri po- samnih slovenskih narodih. In Krek z veseljem naglašja (str. 178): »Tem jas- nejši so nam ti lepi pojavi rodovne vzajemnosti in tega liberalnemu individualizmu naravnost tako nasprotnega življenja, ker še v sedanosti vidimo ostanke, ki so se ohranili, kot najtrdnješe priče slovenske organizacije. Mislimo namreč ju- go-slovenske zadruge in ruski mir.«

Ta krščansko-socialni vidik je tako pri

Vebru kot Kreku, ki dviga misli visoko nad vsakdanje pojave, zastirajoče jasen pogled v lepšo bodočnost pod vostvom preropenega Slo- vanstva. Saj pravi Krek, da »more v vrsti držav- edino Rusija ponosno pokazati na krepak — kapitalistične suž- nosti sloboden kmečki stan« in da je »edino Rusija še sposobna za rešilno delo, ker se je ona še najbolj ubranila pogubnemu li- beralizmu.« Po Kreku namreč ni dvoma, da končno ne zmaga nagajivi ruski birokrati- zem, nego »pametna, ne preveč za- vita kmečka avtonomija, ki je že premagala od Borisa Gudunova sem toliko hudih bojev proti lepi, v prvotni slovenski rodbinski organizaciji utemeljeni organi- zaciji«. In tako bo »barbarska« Rusija učila oholi zapad.

Čitajte Vebrova izvajanja od četrtega po- glavja dalje (»Agrarizem edina historična, psi- hološka in normativna osnova sociologije«, pa se vam odkrijejo sorodni vidiki o slovenski bodočnosti, o problemu Rusije in slovenskih agrarnih držav. Prav v svitu Vebrovih izvajanj pa zadobe Krekovi nazori o ruskih problemih novo moč, aktualen pomen, to tem bolj, čim jasnejši postajajo obrisi razvoja v sedanji Ru- siji. Kako je soditi danes o Krekovi samo- zavesti, ko piše: »Nikakor ne preziramo pri tem hib sedanje uradne Rusije. A ta uradna Rusija ni mogla doslej uničiti plodov čile slo- venske organizacije in po pravici smemo reči,

da se bo naposled tudi uradna Rusija popol- noma prilagodila naravi te organizacije. To je naše utemeljeno upanje in v tem upanju si krepimo svojo slovensko samozavest in zajem- ljemo tolažbo za bodočnost.« Kako bi sodil Krek danes? Mislimo, da bi ostal tudi danes pri istem osnovnem svojem krščansko- socialnem nazoru in da bi tudi danes trdil enako kot l. 1895. (str. 208-9): »Zopet pa mo- ramo povdarjati, da je rusko kmečko organi- zacijo blažila in branila krščanska vera. Vez rodovinske ljubezni, iz katere je nastala, je utrdil Kristusov nauk in v lepi slogi in vza- jemnosti so občanje živeli in, ko so prišli dnevi trpljenja, tudi po Zveličarjevem vzgledu po- trpežljivo trpeli.«

Ali bo rusko ljudstvo, ki je po Kreku (str. 211) pred boljševiško dobo bilo »v svo- jem jedru dobro krščansko-katoliško«, raz- kolno pa »samo uradno, v birokratičnih za- pisnikih vsled sile carjev, ne pa v prepričanju«, ali bo sedanje rusko ljudstvo preneslo novodobno »tlačanstvo proletarske diktature, pa se preneslo sužnje dni Borisa Gudunova?

Upajmo, da se tudi v tej novi dobi zgodi, kar piše Krek o preteklosti (str. 209): »Krščan- stvo je oslobodilo vse zatirane stanovne in čim se je utrdilo na Ruskem, je tudi ruski kmetič slobodno zadihal. Do konca 16. stoletja ni bilo niti sledi suženjskega tlačanstva, katero nam v živih bojah slikajo nebrojni spisi zapadnih liberalcev, ki so do zadnjega časa po vsej Evropi kandidirali za — odrešenike. Hvala Bogu, da sedaj s svojo kandidaturo tako sijajno

hiše posestnike, da so izobešali zastave, je bilo to vse drugače. Takrat so na nemških hišah izobešene narodne in državne zastave bile dokaz, da je Celje narodno.

Slike nedoljskega orlovskega nastopa so izložene v Cankarjevi ulici št. 4. Istotam se sprejemajo naročila za slike, ki so zelo dobro izpadle. Slike je oskrbel fotografski atelje g. Kunška v Celju, ki ga p. n. občinstvu toplo priporočamo.

Ptuj

☉ **Sestanke orožniških vpokojencev.** V nedeljo dne 10. t. m. dopoldne je bil v gostilniških prostorih g. N. Čeha sestanek orožniških vpokojencev za ptujski okraj. Sestanka, ki je bil prav dobro obiskan, so se udeležili tudi tovariši iz Maribora z oblastnim poslancom T. Ovčarjem na čelu. Poslednji je podal vsestransko poročilo, ki so ga navzoči sprejeli z odobravanjem na znanje.

Trbovlje

☉ **Službena pragmatika.** Vsi načrti službene pragmatike za občinske nameštence so se zavržili ter se potrdi skoro v celoti ona za nameštence oblastne skupščine. Ta dolga leta se zavlačujoča zadeva se je torej rešila, na čemer je nameščencem čestitati. Za slučaj starosti bodo zavarovani še vedno pri Pokojniškem zavodu v Ljubljani, ter se jim pri vpokojitvi nakaže dodatek iz občinske blagajne.

☉ **Podpora TPD za birmance.** Trboveljska premogokopna družba je dala v podporo siromašnih otrok rudarjev za birmo 10.000 Din. Ker se je pa za to podporo oglasilo čez 400 rudarjev, je prišlo na posameznika 26 Din 73 par. Naše mnenje je, da ni bilo prijavljenje potrebnih prav izvedeno, ker tako nima nihče nič, v drugem slučaju bi vsaj najpotrebnejšim bilo pomagano. Občina ni za birmance darovala nič, akoravno bi se po sklepu odbora to moglo razpravljati pri uboženem odseku.

☉ **K morju.** V nedeljo zvečer je odpotovalo 20 siromašnih otrok k morju na izprehodno zrak. Za ta namen je prispevala bratovska skladnica 15.000 Din, občina pa 5000 Din. Pridružila sta se tem otrokom še dva, ki gresta na svoje stroške. Spremlja jih g. Sušnik in gna. Slapšakova. Našim malčkom želimo, da bi prišli krepki in na zdravi domov.

☉ **Osebnostne spremembe na občini.** Za tajnika novoustanovljene občinske ekspoziture v Hrastniku je imenovan dosežani vojaški referent na občini g. Lojze Podretnik, na njegovo mesto pride nadredar g. Franc Grosar. Službo nadredarja prevzame redar g. Franc Franketi.

Slovenska krajina

Smrtina žrtve pretepa. Na dan prošenja na Gibini je prišlo v gostilni do prepira med domačimi fanti in med fanti iz Dolnje Bistrice. Ko so se fantje že precej razvneli in se je bilo bati, da pride do hudega pretepa, je stopil med obe skupini Viktor Kolarič iz Dolnje Bistrice in prepričljivo prosil, da se mirno pobotajo. Komaj je začel s pomirjevalnim govorom, ga je nekdo udaril s kolom po glavi. Udarca je bil silen. Nesrečnega so takoj prepeljali v bolnišnico v M. Soboti. Rešiti ga ni bilo mogoče. Čez par ur je izdihnil. — Umrl je bil v življenju vrl fant in pri ljubljen. Postal je žrtev dobrega dela, da bi preprečil prepir. Naj počiva v miru!

Zalutna izguba. V noči od sobote na nedeljo je zatisnila oči 22 letna Barica Törnar, sestra g. duhovnika-salezijanca Franca Törnara. Imela je lep pogreb. Zapušča moža in enoletnega otroka. — N. v m. p!

Dopisi

Teharje. Znamenita in zgodovinska romarska cerkev sv. Ane nad Teharjem s krasnim razgledom na celo Savinjsko dolino in planine je bila že v skrajni potrebi za popravilo, kar se je to leto tudi zgodilo. Cerkev izgleda zdaj kakor nova. Romarje častilce sv. Ane obveščamo, da se god sv. Ane obhaja dne 31. julija, to leto radi prenovitve cerkve še posebno na slovesen način. Dne 24. julija t. l. je lepa nedelja pri sv. Ani in se vrši ob lepem vremenu procesija z Najsvetjšim. Dne 26. t. l. na god sv. Ane pa se vrši veliki živinski in kramarski sejm, ki je v občini eden izmed največjih v letu, in se bo tudi ta dan dopoldne opravljala služba božja pri sv. Ani. Nudi se vam prilika vsem, da obiščete sv. Ano ob imenovitih dneh v kar najobilnejšem številu.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Sreča vas čaka v nedeljo, dne 17. julija t. l., na veliki javni tomboli, ki jo priredi Prostovoljno gasilno društvo v Slapčini na prostoru g. Pergerja. V srečnem slučaju lahko za 5 Din dobite glavni dobiček moderno pohištvo iz trdega lesa, dalje drvarnico, lepo posteljo, več miz in stolov, vse iz trdega lesa, kuhinjsko omarico, plug s kolescem, možko in žensko obleko, boks-kožo, podplate, čevlje, robce, novi polovnjak in štirjak ter še mnogo drugih raznih potrebščin v vrednosti 50.000 Din. Ne zamudite te ugodnosti, temveč pridno sežite po kartah, ki se dobijo v vseh trgovinah pri sv. Jurju v trg. Lovrenci, sv. Križi, v trg. Sever v Ivančici. Začetek ob 3. uri popoldan. Svira domača društvena godba na pihala. V slučaju izredno slabega vremena se ista vrši v nedeljo pozneje (24. julija), in sicer ob vsakem vremenu K obilni udeležbi vas vse vabi — odbor.

Zidani most. V nedeljo 3. julija t. l. je praznovala tukajšnja železniška godba 25 letnico svojega obstoja. Slavnost se je pričela že v soboto zvečer ob 9. uri s krasno uspešno bakljano po Zidanem mostu. V nedeljo jutraj so prihajali gostje ter godbe iz Zagreba, Domžal in Radeč na to pestro slavnost, ki se je otvorila s sv. mašo pri tamkajšnji kapelici s sodelovanjem domače godbe. Po sv. maši se je vršil obhod po Zidanem mostu, nakar se je lep prehod s štirimi godbami podal v Radeč na pokopališče k počastitvi spomina pokojnega prvega učitelja g. Potrba. Popoldne ob 14. uri je bil na glavnem prostoru pod šolo promenalni koncert ter podelitev diplom godbenikom jubilarom, nakar se je pričela prijetna zabava. Prireditelj je bila dobro obiskana, uspeh v vsakem oziru zadovoljiv.

Marenberg. Potrditev župana. Dne 23. maja t. l. je bil izvoljen za župana za trg Marenberg g. Siegfried Wrentschur. Veliki župan je izvolitev potrdil in novi župan ob 13. t. m. prišel in prevzel upravo občine. — Marenberški okrajni zastop se v kratkem preseli iz Vuhreda v Marenberg, kamor tudi spada. Pričakuje se tudi imenovanje novega gerenta. — Pogreb. V nedeljo ob pol 4 popoldne smo ob veliki udeležbi žrtanov spremili k zadnjemu počitku spoštovano gospo Heleno Erjavce, dobro mater in krščansko gospodinjico na Rosenhofu.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Za našo mladinsko jubilejno slavnost prihajajo nedeljo vlad veliko zanimanje. Hribček Sv. Treh Kraljev bo

ves oživel, ko bo gledal številne čete Marijinih sinov. Družbeniki, pa tudi drugi mladenci, ki ste vneti za vse dobro, pridite od vseh strani! Naš cerkveni in izven-cerkveni shod obenem z marijansko akademijo vam bo ostal v stalnem najboljšem spominu.

Glasba

☉ **Slovenski akademski oktet v Ljubljani** odputuje dne 14. julija na drugo pevsko turnejo po Kvarneru in absolviru na Sušaku, Crikvenici, Senju in Krku koncerte z izbranim programom slovenskih umetnih in narodnih pesmi. Zastopani so: Adamič, Foerster, Mirk, Marolt, R. Savin, Šonc itd.

Koncerta z vzporedom narodnih pesmi priredi v nedeljo dne 17. t. m. »Ljubljanski Zvon« in sicer popoldne ob 16.30 v dvorani zdravilišča Laško, zvečer ob 20.30 pa v zdravilišču Rimske Toplice. Cenjeni gostje obeh zdravilišč, okoličani, Celjani in Posavci lepo vabljeni! Zveze ugodne, vsotopine na koncerta ni, v pokrite stroškov se prodajajo le vzporedi.

Knjige in revije

Rožice sv. Frančiška. Poslovenil in uved napisal dr. Alojzij Res. Gorica 1927. — Broširana 54 Din, vezana v platno 70 Din. — Naročila sprejema »Jugoslovanska knjigarna« v Ljubljani. V kratkem bomo ponatisnili uvod dr. Alojzija Resa k tej krasni knjigi, ki priča o visoki vrednosti te zbirke. Rožice imajo največje zgodovinsko podlago in so z ozirom na svojo literarno vrednost pravi biseri italijanske književnosti. Pa še nekaj nam nudi naš slovenski prevod, ki ga je prevajalec v vsakem oziru mojstersko približal izvirniku. Dr. Res nam podaja slovenski prevod v nedosežno lepem, priprostem, domačem jeziku.

Shodi SLS

Shodi poslanca Pušenjaka. G poslanec Vlado Pušenjak, oz. njegov namestnik priredi sledeče shode: 17. julija po rani maši v Mozirju, po večernicah v Šmartnem ob Dreti; 24. julija po rani maši v Rečici ob Savinji, po večernicah v Bočni; 31. julija po rani maši na Ljubnem, popoldne ob 4. uri v Kokarjah; 7. avg. po rani maši v Šoštanju, po večernicah v Velenju; 15. avg. po maši ob 10. uri pri sv. Križu pri Belih vodah. Na vsakem shodu govori tudi en oblastni poslanec.

Shod SLS v Gočovi se vrši dne 17. jul. 1927. v gostilni Vaupotič. Poroča g. poslanec Zebot.

V Vitanju bo v nedeljo, 17. julija, po rani cerkvenem opravilu volivni shod SLS, na katerem govori poslanec dr. Hohnjec. Vabljeni pristaši in somišljeniki tudi iz sosednjih župnij.

V Guštanju in v Kotljah bosta volivna shoda po rani sv. maši v nedeljo 17. jul. v Guštanju, ob 12. uri pa v Kotljah. Govori kandidat Andrej Bedjanič in oblastni poslanec Jurij Kugovnik.

Pri Sv. Danijelu nad Prevaljam ima kandidat Andrej Bedjanič v četrtek 21. t. m. pri cerkvi volivno zborovanje. Vabi vse volivce pa tudi mladno.

Libeliče pri Dravogradu. V nedeljo dne 24. t. m. bo v gostilniških prostorih gospoda Rink volivni shod, na katerem govori kandidat Andrej Bedjanič in oblastni poslanci.

Črna. V nedeljo 24. t. m. po rani službi božji priredi kandidat Andrej Bedjanič v gostilni Drogenik volivni shod, na katerem nastopijo razven imenovanega tudi drugi govorniki.

Sv. Lovrene na Dravskem polju. V nedeljo 10. t. m. po rani službi božji je imela tukajšnja krajevna organizacija svoj redni občini zbor, ki je bil prav dobro obiskan. Na zborovanju je poročal oblastni poslanec Tomaž Ovčar iz Maribora. Končno se je izvolil nov odbor.

Brezno ob Dravi. Zadnje nedeljo se je, kakor običajno, izvanredno slovesno praznovala flosarska nedelja. Prišli so v obilnem številu flosarji, gozdní posestniki in lesni trgovci iz raznih župnij. Po cerkvenih slovesnostih se je vršil dobro obiskan sestanek zaupnikov iz raznih župnij, na katerem je poročal poslanec Vl. Pušenjak o političnem položaju in o volitvah, zastopnika naših organizacij iz Remšnik in Breznega pa sta obširno govorila o delu SLS in Jugoslovanskega kluba. Navzoči zaupniki so sklenili, da bodo razvili za volitve živahno agitacijo, poskrbeli za večjo udeležbo ter z vsemi silami delali na to, da dobi SLS vsaj dvakrat toliko glasov ko pri zadnjih volitvah. Za liberalno Žerjavovo stranko bo glasovalo v okraju le nekaj liberalne gospode, Radič pa je s tem, da je zavrzel samostojnost Hrvaške in Slovenije, izgubil vsak vpliv.

PRAKTIČNA IZGOVARJAVA.

Pri velikih avtomobilski tekmi Tour de France sta baje prihrumela pozno ponoči v samotno gostilno Anglež in Nemec. Oba sta bila lačna kakor volkova, a zaspana gospodinja jima je našla le eno puranovo nogo. Ni je bilo mogoče razrezati, žrebat pa tudi nista hotela, ker ni zaupal nihče sreči. Končno sta sklenila, da se bosta borila. Vsak je prijel en konec z zobmi in eden je moral iztrgati plen drugemu. Postavila sta se, za boj pripravljeni, sredi sobe, in Anglež je rekel s stisnjenimi zobmi, ne da bi odprl ust (ker taka je že angleška izgovorjava) »Are You ready? (Ali ste gotovi?)« »Ja!« je rekel Nemec in je široko odprl usta. Izpustil je svoj lonec kakor vrana v znani basni in Anglež je odnesel plen.

Naročajte 'Slovenca'!

Pismo s Poljske.

Izraz nedavnega zedinjenja poljskih dežel, nahajajočih se pred tem pod oblastjo treh tujih držav, je nenavadna strankarska razcepljenost poljskega političnega življenja. Četudi se trenutno poljsko politično življenje razvija mogoče bolj pod vplivom posameznih osebnosti, (kakor sem to skušal naznačiti v prvem pismu), kakor pa pod vplivom političnih strank, vendar je nemogoče razumeti sedanjega političnega stanja brez točne predstave poljskih političnih strank, kajti sedanja prikrita diktatura maršala Pilsudskega je produkt politične nevtalizacije poljske desnice, sredine in leve in navidezno legalno naslonitvijo sedanjega režima na zadnjo. Ta nevtalizacija obstoji v tem, da so stranke, ki zastopajo eno izmed teh parlamentarnih smeri približno enako močne dasi je desnica najmočnejša in vsled tega nerazpoložena do koalicijskih vlad in vendar znova preslabe za enotno vladno gotove parlamentarne smeri. Kdor je količak sledil poljskemu političnemu življenju v letih po osvoboditvi, ta je prepričan, da je sedanje politično stanje prikrite diktature bil edini izhod iz strašne parlamentarne borbe med poljsko desnico, sredino in levico. Ta borba, prenešana v dejansko življenje in pojačena z odporom narodnih manjšin, je tuintam prihajala že v krvoprelitju n. pr. v uporu krakovskih delavcev v l. 1923., v splošnem boju beloruskih in ukrajinskih bojnih organizacij proti poljskemu režimu v letu 1924., in v komunističnih napadih na posamezne urade in institucije v celi Poljski v l. 1925. in 1926., ki so se končali še le v maju 1926., ko je Pilsudski prevzel vladno.

Desnico poljskega političnega življenja v parlamentu tvorijo sledeči klubi, ki se razlikujejo drug od drugega le neznatno in sicer le po pokrajinah, v katerih nastopajo in po osebnostih, ki jih vodijo, kar je razvidno že iz tega, da nastopajo pri vseh volitvah pod enotno listo: Krščansko-Narodni klub (Klub Chrześcijańsko-Narodowy), Klub Ljudsko-Narodne Zveze (Klub Związku Ludowo-Narodowego) in Klub Poljske Stranke krščanske Demokracije (Klub Polskiej Stranki Chrzescijańskie Demokracji). Pripomniti moram, da je Slovincu težko razumeti, kaj se skriva pod temi naslovi, ker nimamo nikakih paralel do prvih dveh strank, dočim je tretja nastala iz istih principov, kakor Slov. ljudska stranka, dasi ne more doseči vsled komplicirane socialne strukture poljskega naroda iste splošne veljave, kakor jo ima SLS pri nas. Pri majhni in ne prestanti socialni diferenciaciji še zatorez SLS obsega ves narod, dasi so tudi pri nas že trenja, dočim je ves kompleks poljskega naroda, ki je idejno analogen slovenskim pristašem SLS, socialno pomaknjen globoko na desno v veleposestvo in kapitalizem. Zato imamo tri poljske stranke, ki so, kar se tiče verske orientacije, zelo blizu SLS, dočim se na socialni strani razvijajo od skrajnega zemljiškega in industrijskega kapitalizma do prvih delavskih strokovnih organizacij — medtem, ko z ozirom na nacionalni problem stoji na radikalnem nacionalizmu, ki se v osrednji stranki poljske desnice v Ljudsko-narodni zvezi stopnjuje že v odkriti fašizem, dočim pada v obeh krilih do kulturnega in političnega bojkotiranja narodnih manjšin. V zunanji politiki zastopajo te stranke oster boj proti Nemčiji, sporazum in prijateljstvo z Češko-slovaško republiko in Jugoslavijo. (Edino listi teh skupin pišejo o naših zadevah nam naklonjeno in odkrito.) V notranji politiki so konservativne in mnogo greše napram narodnim manjšinam, bojujejo se proti izvedbi agrarne reforme in vzbujajo zato vedno večji odpor nacionalno in socialno zatiranih mas.

Poglejmo njihove sile:

Krščansko Narodna Stranka je politična organizacija veleposestva na Poznanjskem (ziemiańskiwo). V parlamentu šteje 22 poslancev in devet senatorjev. Glavni organ te stranke je »Warszawianka«, načelnik kluba je dr. Edward Dubanowicz.

Klub Ljudsko Narodne Zveze je najmočnejši parlamentarni klub. To je stranka radikalnih nacionalistov, ki stremi v fašističnem duhu po očiščenju poljskega političnega in socialnega življenja od tujih elementov. Njeno moč tvori poljsko srednje veleposestvo, meščanstvo, industrija, del intelligencije in bogatejših kmetijskih posestnikov in večina akad. omladine poljske. Njen osrednji organ je Gazeta Poranna Warszawska (Warsavski jutranji dnevnik). Izvrstno urejevani so še med množico drugih glasil te stranke: Slowo Polskie (Poljska Beseda) v Lvovu, Kurjer Poznański (Glasnik P.) v Poznanju in Dziennik Wileński (Dnevnik V.) v Vilnu. Načelnik kluba, ki šteje 99 poslancev in 30 senatorjev je profesor Stanisław Głabinski. Najmočnejše postojanke ima v Poljski, ki je bila pod rusko oblastjo.

Klub Poljske Stranke Krščanske demokracije šteje 41 poslancev in 8 senatorjev in tvori levo krilo desnice. Njegovi pristaši so obrtniki, mestni in podeželski delavci, in služničar, vendar so njeni ideologi mnogo konservativnejši kakor pa naši krščanski socialisti. Njeni časniki so warszawske Rzeczpospolita (Država) Republika, Głos Naroda (Glas Naroda) v Krakovu in druge. Vodi jo poslanec Józef Chaciński, najmočnejšo zaslombo uživa v zahodni Galiciji, v Šleziji, kjer deluje Volte Korfanty, in na Pomerju.

Centrum poljskega parlamenta tvori

stranka premožnejših kmetijskih posestnikov Piast, ki je nastala iz frakcije Poljskega kola v dunajskem parlamentu ki jo je vodil kmet Vincenc Witos. V poljski konstituciji je štela ta stranka nad 100 poslancev, danes jih ima vsled množičnih secesij svojih članov na levo le še 51 in 12 senatorjev. Njena taktika je zmerna, kar je bilo povod secesij — vendar je ona izbojevala zmago principijelnega uzakonjenja agrarne reforme na podlagi ekspropriacije, ki se odškoduje. Vodi jo še danes Witos, genijalni samouk, dasi v zadnjem času nima sreče, odkar ga je v lanskem maju strmoglavil Pilsudski iz ministrskega stola. Razpolaga z množico listov, ki pa so manjšega splošnega pomena:

K sredini štejejo še stranci: Polskie Stronictwo-Katolicko-Ludowe (Poljska stranka katoliško-ljudska), ki pa ima le 6 poslancev. Pomisliti je treba, da kmetijski stan na Poljskem v dobi svojega največjega razvoja, po stoletnem zatiranju s strani različnih gospodarjev — še le danes počasi in mukoma prihaja do svojih človeških pravic. Zato je verjetno, da bo stranka Piast, v slučaju, da bo razvoj poljskega kmetstva normalen in evolutijski še mnogo pridobila — ter bo v resnici postala središče poljskega političnega življenja — v nasprotnem slučaju pa bo morala iti na levo, kjer se more srečati s svojimi disidenti.

Najbližja leva stranka centrumu je bila takozvani Klub Pracy (Klub dela), ki pa je danes v dobi prikrite diktature pomaknjen iz parlamenta v nekako ex-lex stanje, ker je njegov načelnik profesor Kazimir Bartel ministrski podpredsednik in desna roka ministrskega predsednika Józefa Pilsudskega. Ta klub, ki šteje trenutno šest poslancev in 4 senatorje, je nastal iz secesije inteligentov prijateljev Pilsudskega iz radikalne kmetijske stranke Wyzwolenie (Odrešenje) in je sedaj glavni kader snujoče se vladne stranke, ki se še sramežljivo skriva pod krinko moralne in gospodarske sanacije, ki pa pravzaprav hoče zbrati vse pristaše maršala od litovskih monarhistov preko lozkijih in šlezijjskih kapitalistov do krakovskih univerzitetnih kapitalistov v močno politično stranko, ki bi v bodočem parlamentu imela važne naloge — mogoče celo darovanje krone komu! Pa ne kaže, da bi bilo kaj iz tega, kajti sedanja politični obraz poljskega parlamenta je stalen in neomajljiv, ker izvira iz dejanske socialne kulturne in narodnostne strukture poljske državnosti. Vendar je pri bodočih volitvah pričakovati okrepitev leve in deloma sredine na račun desnice, nikakor pa ne tvorbe kake nove močne politične stranke.

Poleg kluba Dela sedi v parlamentu klub Kmetijske zveze, ki šteje 11 poslancev in je produkt secesije levčarskih elementov iz Vitoseve stranke Piast. Njegovi pristaši so mali posestniki in zemljiški delavci.

Še dalje na levo sedi mala stranka Klub kmetijske radikalne stranke, ki jo vodi temperamentni duhovnik Evgen Okon. Program te male brezpomembne stranke je izvedba popolne agrarne reforme brez odškodovanja veleposestnikov.

Isti program ima tudi velika stranka, ki jo zastopa v parlamentu Klub zveze poljskih ljudskih strank »Odrešenje in ljudska sloga«, ki šteje po različnih secesijah na levo in desno trenutno 47 poslancev in 8 senatorjev. Njen cilj je deseti popolno agrarno reformo predvsem na krst poljedelskih delavcev in malih gospodarjev. Bojuje se za ločitev cerkve od države. Pri zadnjih volitvah je dobila okoli en milijon glasov. Podpirala je akcijo Pilsudskega v zvezi z drugimi levčarskimi strankami, predvsem s poljsko socialistično stranko (PPS), ker se je nadejala od nje energičnih socialnih in političnih reform, danes se že bojuje proti njemu razočarana.

Potom ločite iz nje je nastala Neodvisna kmetijska stranka, ki šteje 7 poslancev. Vodi jo je prosluli Silvester Wojewodzki, ki je bil istočasno zaupnik poljskih beloruskih nacionalistov sovjetske vlade in poljskega režima. Ta ga je neusmiljeno razkrinkal, ko mu ni bil več potreben, hoteč diskreditirati vso poljsko levico in zatreti politično delovanje stranke beloruske Hromade. Afera je bila zelo pereča, vendar je vlada umela priti preko nje na dnevni red. Danes je ta stranka uradno razpuščena.

Delavske politične stranke so tri: Narodna delavska stranka, Poljska socialistična stranka in Komunistična stranka Poljske.

Prva šteje v parlamentu 18 poslancev, njen program je identičen s programom čeških narodnih socialistov. Ona je dete poljske stranke Narodne Demokracije, ki jo je ustanovila leta 1905 kot bojno organizacijo zoper Poljsko socialistično stranko. Zanimiva je njena mladinska strokovna organizacija, ki se imenuje Orle (Orliči).

Poljska socialistična stranka hoče doseči po poti evolucije poljsko socialistično republiko. Ustanovljena je bila leta 1893 in je kljub svojemu »internacionalizmu« bila najkonsekventnejša borilnica za poljsko državno samostojnost in zedinjenje. Govoril sem že o njenem boju za časa ruske revolucije. V letih pred svetovno vojno je tvorila bojno oddelka in v času vojne je podpirala in organizirala legijone Pilsudskega. Ona je lanskega leta (proglasitvijo splošnega štrajka pomagala izvesti Pilsudskemu državni prevrat, upajoč da lekocijskih socialnih reform. Danes grozi s opozicijo in obsoja vladno. Njen trenutni pozi

K orlovski prireditvi v Celju dne 10. julija 1927.

Predsedstvo orlovske organizacije in orlovski prapori v sprevedu.

Oddelek Orlov mariborske ekspozitive v sprevedu.

divni uspeh leži v tem, da v smotreni in ostri organizaciji čuva poljskega delavca pred komunistom. V parlamentu šteje 41 poslancev in 7 senatorjev. Zanimivo je, da ima velik vpliv na poljsko kulturno življenje. Vsa varšavska umetniška elita simpatizira z njo. Tudi Zermanski je izšel iz njenih vrst.

Komunistična stranka je izven zakona. Morda ravno zato njen vpliv raste. Ima zaslonbo predvsem v narodnih manjšinah in v velikomestnem proletarijatu, dasi tudi poljske kmetijske množice niso gluhe na njene ideje. Vpliv sosednje Rusije je nevaren in lastne poljske neurejene socialne razmere povečujejo to nevarnost.

Zidje imajo v varšavskem parlamentu svoje Židovsko kolo, ki zastopa najrazličnejše židovske poljske stranke od zionistov do Poljakov Mojzesove veroizpovedi, kakor se imenujejo židi, ki propagirajo zlitje židovstva v poljskem elementu. Kolo ima 34 poslancev in 12 senatorjev.

Ukrajinski klub šteje 15 poslancev in 6 senatorjev, dočim tvori edinih pet ukrajinskih poslancev iz Vzhodne Galicije lastni klub (večina ukrajinska v Galiciji je bojkotirala zadnje volitve) in drugih pet Ukrajincev sedi v komunistični stranki.

Nemci imajo 17 poslancev in 5 senatorjev. Beloruski klub šteje 7 poslancev in 3 senatorje. Štirje ostali beloruski poslanci so tvorili do nedavna klub Beloruske delavsko-kmetijske zveze (Hromada), sedaj so v zaporih.

Francosko-nemška trgovinska pogajanja.

v Pariz, 12. jul. (Izv.) Pogajanja za sklenitev nove provizorne trgovinske pogodbe med Francijo in Nemčijo potekajo ugodno. Francoska delegacija je sprejela večino predlogov nemških zastopnikov. Rešeno še ni vprašanje glede višine izvoza vina, kjer bo morala nemška delegacija nekoliko popustiti. Trgovinski provizorij bo sklenjen za eno leto. Med tem časom bo podano dovolj možnosti, da se sklene končnojavna trgovinska pogodba med obema državama.

Po atentatu na O'Higginsa.

v London, 12. julija. (Izv.) V zvezi z napadom na O'Higginsa so dosedaj v Dublinu aretirali devet oseb. Angleški kralj je poslal generalnemu guvernerju na Irskem brzojavko, v kateri mu izraža svoje sožalje radi umora ministra O'Higginsa.

v London, 12. jul. (Izv.) Predsednik irske vlade je izjavil v parlamentu, da umora O'Higginsa niso izvršili zasebniki, temveč posebna organizacija, ki ima namen škodovati irski svobodni državi. V ozadju za tem umorom stoji zločinska družba, kateri pa se ne bo posrečilo omajati irske svobode. Irska vlada bo delovala naprej, dokler ne zatere terorizma.

Madjarska svobodna cona v Solunu?

Budimpešta, 12. julija. Tukajšnji listi objavljajo izjave tukajšnjega grškega poslanika o grško-madjarskih odnosih. Poslanik je izjavil, da bo dala Grčija Madjarski na podlagi skupne pogodbe najdalekosežnejše ugodnosti za razvoj njene trgovine v Makedoniji, Mali Aziji in na bližnjem Vzhodu. Madjarska dobi svobodno cono v Solunu kakor Jugoslavija, a sčasoma morda še v kakem drugem grškem pristanišču.

TANGERSKO VPRAŠANJE NA MRTVI TOČKI

v London, 12. julija. (Izv.) »Times« poročajo iz Pariza, da so pogajanja med Francijo in Španijo zaradi Tangerja stopila na mrtvo točko, ker Španija hoče na vsak način obdržati zase policijsko kontrolo v mestu. Verjetno je, da se bodo dosedanja pogajanja razširila in bosta k razgovorom pristopili tudi Anglija in Italija.

Oddelek Orlov v sprevedu.

Družilovski obsojen na smrt.

Pred moskovskim vojaškim sodiščem se je dne 8. t. m. začela razprava proti ponarejevalcu političnih listin Družilovskemu. Družilovski je po rodu Rus, star 33 let. Po revoluciji je vstopil v rdečo armado, a je kmalu zopet izstopil in se začel pečati z vohunstvom in potvarjanjem političnih listin. »Delal« je po vrsti odnosno istočasno za Poljsko, Bolgarijo, Nemčijo, Francijo in Anglijo. S pomočjo potvorjenih sovjetskih uradnih formularjev in pečatov je izdeloval listine, ki naj bi služile kot dokaz za sovjetsko propagando v inozemskih deželah. Tako je nastalo tudi proslulo Zinovjevo pismo angleškim strokovnim organizacijam, s katerim so ob zadnjih volitvah operirali angleški konservativni krogi proti laburistom. Dalje je Družilovski ponaredil listino o komunistični propagandi v francoski armadi, o razstrelitvi katedrale v Sofiji in železniškem atentatu v poljskem koridorju. Sleparije Družilovskega so prišle na dan, ko je naka dunajska graverska tvrdka poslala ruskemu poslanstvu račun za dobavljene pečate. Družilovskega so v Nemčiji aretirali, a ga čez šest mesecev zopet izpustili. Družilovski je šel nato s potvorjenimi potnimi listinami v Rusijo, kjer so ga koncem junija lanskega leta razkrinkali in zaprli.

v Moskva, 11. jul. (Izv.) Razprava proti Družilovskemu se je končala z njegovo obsodbo na smrt. Obsojen je bil radi večletne špijonaže proti Sovjetski Uniji in radi ponarejanja dokumentov, ki jih je ponarejal za časa bivanja v Berlinu. S ponarejanjem listin kominterni, ki so vsebovale navodila bolgarskim komunistom, je mnogo škodil ugledu Rusije.

Madjarsko monarhistično rovarjenje.

v Praga, 11. jul. (Izv.) Iz časnikarskih krogov, ki stoje blizu zunanjemu ministru, poročajo, da skuša madjarska vlada v bližnjem času povzročiti nemire v državah Male antante. To bi potem izrabila kot spontano zahtevo prebivalstva, da se vpotavijo na Madjarskem zopet Habsburžani. V ta namen je odpotovalo v sosednje države več častnikov, ki so jim poznane razmere v teh krajih. Na Češkoslovaškem in Rumunskem bi se imeli pričeti ti nemiri v najkrajšem času.

POLITIČNE ARETACIJE V SOFIJI.

v Sofija, 11. jul. (Izv.) Tukajšnja policija je včeraj zaprla štiri urednike tukajšnjih komunističnih listov radi člankov, ki so javno pozivali k prevratu. Aretacija se je izvršila v zmislu zakona o zaščiti države.

Katastrofalen potres v Jeruzalemu.

v London, 12. julija. (Izv.) Pri včerajšnjem potresu v Palestini je bilo v Jeruzalemu ubitih 26 oseb in 30 ranjenih. V Nablusu je več kot 30 oseb mrtvih. V starem delu Jeruzalema je podrtih veliko hiš, poškodovana je univerza in tudi del svetega groba je močno poškodovan.

Težka neurja.

v Pariz, 12. julija. (Izv.) Snoči je nad Parizom in v okolici divjala huda nevihta, med katero se je utrgal tudi oblak. Na mnogih krajih je udarila strela. Pri tem je bil en moški ubit. Telefonski promet je bil skoro onemogočen vsled velikih nalivov in radi pogostega udarjanja strele.

v London, 12. julija. (Izv.) Težko neurje je divjalo včeraj nad Londonom in v drugih krajih v Angliji in povzročilo veliko škodo. V Shawu v grofiji Lancashire se je porušil vodni nabiralnik in voda je zalila 34 hiš. V Londonu je utonil en otrok, ker je voda udrila v kletno stanovanje.

Za prenos ostankov sv. Cirila v grad Devin.

v Praga, 11. jul. (Izv.) Ob priliki praznika slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda je slovaška ljudska stranka prosila slovaške škofe, da posredujejo pri papežu za prenos relikvij sv. Cirila iz Rima na zgodovinski grad Devin.

Napetost med sejmom in vlado.

v Varšava, 11. jul. (Izv.) Ker je poslanska zbornica odklonila več vladnih dekretov, je nastala v parlamentarnih političnih krogih precejšnja napetost. Vlada se bo iz tega položaja rešila najbrže na ta način, da bo sejm razpustila ali vsaj sedanje zasedanje predčasno zaključila.

CACHIN ZNOVA OBDOJEN.

v Pariz, 12. julija. (Izv.) Komunistični poslanec Cachin je pred več dnevi nastopil sedemmesečni zapor, toda vsled sklepa parlamentarnega odbora se mu je nastop kazni odložil do zaključka skupščinskega zasedanja. Včeraj ga je kazensko sodišče v Rennu obsodilo zopet na 27 mesecev zapora. Cachin je prijavil vzklic.

To in ono Opojni strup za zločince.

Znano je, kako težko je zločinca pripraviti do tega, da bi svoj zločin priznal. Na natezalnico jih dandanes ne polagajo več, toda imajo pa že mnogo let v praksi drugo natezalnico, namreč duševno, ko zločinca zaslišujejo tako dolgo, da postane popolnoma utrujen in apatičen ter končno prizna. Toda, kakor rečeno, ta metoda je jako dolgotrajna ter tudi za sodnike skrajno mučna.

Neki doktor House iz Texasa pa je našel nekaj strup, kateremu pravijo japonska beladona. Ta čudežna pijača ima svojstvo, da odpre vse ovire ter da zaslišani ne more nič drugače govoriti kot pa golo resnico. Da je to precej verjetno, sledi že iz tega, ker ima že navaden alkohol »moč«, da iz človeka privabi resnico. Saj še pregovor pravi »in vino veritas«, v vinu je resnica, in mnogo zločincev se je že izdalo v pijanosti. Amerikanski opojni strup ni torej nič drugega kot zdravniško izpopolnjeno mamilo.

DOBER ZRAK.

Francoski škof, ki je obiskal vse župnije svoje škofije, je prišel tudi v lepo gorško vas, ki je slovela po zdravem podnebju. Tudi škof je rekel župniku, da mora biti srečen, ker diha tako čist in prijeten zrak. »Zrak je res krasen, prevzvišen,« je odgovoril ubogi duhovnik. »Če bi bil človek lahko sit od tega zraka, bi se res tukaj počutil kakor v nebesih.«

+ Motor izpodriva konja vsepovsod. Pred nedavnim časom je bila v Tamworthu v Avstraliji večja razprodaja konj. Ker so si farmerji že po večini nabavili motorje in traktorje, kar pride vsekakor ceneje kot pa konj in z njim združeni stroški vzdrževanja, so bili konji silno poceni. Eden izmed farmerjev jih je pripeljal dvajset, a za vse skupaj ni prejel nič več kot pa sedem šilingov in pol, t. j. toliko, kot sto in pet dinarjev, kar je v resnici malo, saj še lesen konj, kakršne jezdijo otroci, stane 150 Din. Najdražji konj pri tej razprodaji je bil oni, ki je bil prodan za en funt, t. j. 275 Din. Toda to še gre, a dvajset konj za sto dinarjev, to je pa že malo prehud.

+ Naglica ni nikdar dobra. Angleški državni poslanec James Stewart, ki je pa obenem tudi brivski mojster v Glasgowlu, je bil pred kratkim na neki veliki angleški konjski dirki, kjer se stavijo velikanske vsote, kar je splošno znano. Tudi Mr. Stewart je stavil večjo vsoto na enega izmed dirkalnih konj, ki pa je prišel na cilj drugi. Mr. Stewarta je to seveda ujezilo in takoj je strgal izkazilo o stavi, češ, da mu sedaj itak ne koristi več. Ko je že hotel oditi, se je pa izkazalo, da je bila napaka sodnikov ter da je bil zmagovalec oni konj, na katerega je poslanec stavil. Dobiti bi bil moral 1000 funtov, t. j. 275.000 Din, a ker ni imel izkazila, ni dobil ničesar.

Gotovo je bil poslanec sedaj še bolj razkačen kot pa poprej, posebno ako pomislimo, da ima angleški poslanec le 400 funtov letnih dijet, kar za ondotne razmere res ni preveč. Naglica ni nikoli dobra, pravi že naš narodni pregovor.

★

Zenin na Madagaskarju, kateri hoče kaj pomeniti, se mora vstopiti pred metalca pšice, kateri vrže ostro pšico proti njemu. Kazati ne sme nikake bojazni ter pšico vjeti pod pazduho.

★

V Montrealu v Canadi je neki farmer vjel goloba, ki je imel na nogi obroček z napisom Lille, Francija. Torej je golob preletel Atlantik.

★

Pes se ne poti kot druge živali, odvečno sorkoto oddaja skozi jezik.

Sport

Mlada Boleslava — julij.

Novi podružnici Zadrúžne gospodarske banke v Kočevju in Kranju. Poročajo nam, da osnuje Zadrúžna gospodarska banka novi podružnici v Kranju in Kočevju. Sklep ustanoviti podružnice v Kočevju datira že iz prve polovice lanskega leta, vendar se je otvoritev takrat radi oportunitetnih razlogov odložila do danes. Podružnica v Kočevju začne poslovati še tekom tega tedna. Vodstvo podružnice je poverjeno g. Hinku Engelsbergerju, dosedanjemu namestniku dirigenta podružnice Maribor. Podružnica v Kranju se otvori v najkrajšem času. — S tema dvema podružnicama se poviša število podružnic Zadrúžne gospodarske banke na 10 in 1 ekspoziuro. Sedaj ima banka v Sloveniji 4 podružnice in je med vsemi slovenskimi bankami najbolje zastopana v drugih pokrajinah

»Naše gorice«. Glasilo Vinarskega društva v Mariboru. Izšla je 3. številka tega dobrega mesečnika za pospeševanje kmetijske, vsebinska: Trošarina na vino in vinski mošt; C. Jeglič, Oneida in novejšje krompirjeve vrste; V. Sader, Boj s škodljivci in boleznimi na hmelju; društvene vesti; drobiž (ki je najzanimivejši). Op. ur.), vprašanja in odgovori; književnost; meteorološka opazovanja; zakon o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva.

12. jul.

DENAR

Vrednostni papirji.
Ljubljana: 7% invest. posoj. 81 den., vojna
odškodnina 844 bl., Ljubljanska kreditna 150—150,
zaklj. 150, Merkantilna 98 bl., Prasted. 850 den.,
Kred. zavod 160 den., Vevče 138 den., Stavbna
55 den., Sešir 104 den.
Zagreb: 7% invest. posoj. zaklj. 84.50, agrari
49.50—50.25, voj. odškodnina 343—344, avg. 345.60
zaklj., Hrv. esk. zaklj. 94, Hipobanka 57—58, Ju-
gobanka 91—92, Prastediona zaklj. 850, Ljubi-
kreditna 150 den., Šecerana 480—490, Slavonija
zaklj. 17, Trbovlje 455—465, Vevče 135—140.

Blog

Ljubljana. Les: zaključeno bukova drva suha brez okroglice fko nakl. post. 5 vag. po 19,50, ter mecesovne zaganjene ostrorobe paralelno očeljene suhe fko vag. nakl. post. 1 vag. po 825, skupni promet 6 vag. Tendencja čvrsta — Deželni pridelki: pšenica nova 76 kg brez dopl. slov. p., ml. t., prompt 30 dni 322,50—325; pšenica nova 76 kg brez dopl. slov. p., ml. t. za jul., avg. po izbiri kupca 30 dni 325,50—327,50; pšenica stara 75 do 76 kg, ml. t., prompt 80 dni 330—335, koruza bačka slov. p., 30 dni 225—227,50; koruza iz sv. p., 30 dni 222,50—225; ničlarica bačka iz ban. pš. fko Lj. plačilo po prejemu brez užitnine fko postaja vag odjem 505 den.; pš. moka št. 6 znamke »Čurke« fko Ljubljana vag. odjem brez užitnine 390 den. — Tendencja za žito je čvrsta; zaključena sta bila 2 vagona nove pšenice.

Čipke kleklane, pristno domače ročno delo **la. laneni sukanec**
najcenejše pri **Osrednji čipkarski zadrug**
Ljubljana, Kongresni trg

1926/27.

Tekmo je vodio sarajevski sodnik Felver, čigar odlučite so v več slučajih izpadle v škodu Hrije. Zadržal je v zlasti v prvem polseu nemotivirano več opasnih napadalnih akcij. Njegova posebnost je pedantno presojanje metanja iz outa, drugače je bil dosti povprečen in komeden.

ANGLEŠKI NOGOMETAŠI SO SLABO PLACANI

ANGLEŠKI NOGOMETAŠI SO SLABO PLAČANI

Začele so se kazati tudi že posledice teh razmer. Klubi se pritožujejo, da igralci ne igrajo več tako dobro kot v lepih starih časih. Seveda, kaj naj pa pričakujejo od njih? Saj manjka vsaka spodbuda. Tole dobim, pa naj igram dobro ali slabo, več ne morem dobiti. Če svojo formo še tako zboljšam, če sem še tako prvovrsten, osem funtov bom dobil, več pa nikdar ne.

Naznanila

Vabilo k občenemu zboru podružnice Zveze slovenskih vojakov pri Dev. Marji v Polju, ki se vrši v nedeljo dne 17. julija t. l. in sicer ob 8. uri v šolskih prostorih pri Dev. Mar. v Polju s sledenim dnevnim redom: 1. Pozdrav in otvoritev predsednika; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blaginjaka; 4. poročilo predsednika; 5. poročilo pregledovalcev računov; 6. razgovor o predlogu centrale o organizaciji »Samopomoč; 7. volitev odbora; 8. službnosti. K občenemu zboru se vabijo vsi člani, kakor tudi bivši vojaki in kateri žele na novo pristopiti. Na občenem zboru se bo lahko plačala tudi članarina. — Podružnica Z. S. V. pri Dev. Mar. v Polju.

Poravnajte naročnino!

Nikolaj Ljeskov:

Začarani romar.

— Končalo se bo, kakor bo hotel khan Džangar, ker je tako zvitá buča. Večkrat in skoro vsak sejem vse potegne na ta način. Od kraja razpada namreč vse svoje navadne konje, katere prižene na sejem. A potem, zadnji dan, pokaže vedno, da ima vrbaca pod klobukom. Dobi kakor iz žepa enega, ali dva

Umolknil sem in gledal. Gospodje, ki so barantali za kobilico, so se bili že vsi umaknili in so le

1. Lădăţele, imensele tetare nănel-porocilii şi snegea de do

LJUDSKA KNJIZNICA iz založništva jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 23. zvezek. A. Sheehan, Nodlag. Povesti irskega dekleta 14 Din, vez. 32 Din. — 24. zvezek. A. Marby, Hanka. Lužičko-srbska povesti. 22 Din, vez. 30 Din. — 25. zvezek. Haggard, Hči cesarja Montezuma (v tisku). — 26. zvezek. C. Lorenzini, Storiček iz njegovo burkasto življenje. 14 Din, vezano 22 Din. — 27. zvezek. Pregelj, Otroci solca (v tisku).

SPECIJALNA MEHANIČNA DELAVNICA za popravilo vseh pisalnih, računalnih, kopirnih, raz-
množevalnih strojev in blagajen po konkurenčni ceni **LUD. BARAGA** LJUBLJANA, Selenbur-
gova ul. 6/I Telefon št. 2980

Drž. razredna loterija.

Glavna kolektura	
ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA.	
Dne 8. t. m. so bile izžrebane za 1. razred	
14. kola sledeče številke:	
Premijo v znesku 200.000 Din je zadela srečka	
št. 74.832.	
Din 80.000 št. 11.371.	
Din 60.000 št. 118.918.	
Din 40.000 št. 49.608.	
Din 30.000 št. 86.987.	
Din 20.000 št. 35.945.	
Din 10.000 št. 45.078, 73.544.	
Din 8.000 št. 79.820, 80.478, 104.698.	
Din 3000 št. 62.789, 72.635, 88.114, 92.352,	
109.507.	
Din 500 št. 2641, 5489, 7601, 10.137, 18.545,	
22.589, 27.882, 27.987, 30.202, 35.603, 36.800, 44.706,	
46.460, 48.457, 48.961, 50.383, 55.975, 56.018, 57.878,	
60.047, 63.207, 64.278, 74.777, 88.799, 90.554, 90.666,	
96.241, 100.675, 106.666, 107.916, 109.007, 111.802,	
114.508, 118.891, 121.466.	
Dobitki po 200 dinarjev so izžrebani na sle-	
deče številke:	
0078 105 248 280 290 478 482 510 551 813	
879 921	
1057 088 100 219 286 289 318 430 488 586	
745 789 896	
2090 111 302 391 395 730 756 863	
3256 539 568 608 812 885	
4308 382 515 673 852 856 957	
5157 164 175 248 388 466 569 708 758 780	
700 907	
6004 088 298 380 583 883 967	
7045 067 174 178 184 255 288 308 549 687	
763 810 845 898 926	
8200 444 668 787	
9298 369 386 539 732 839 962 965	
10141 156 288 366 421 60651 916 944	
11027 029 394 725 859 888 955 992	
12002 119 192 580 580 744 761	
13085 101 262 378 439 466 569 708 758 780	
961 987	
1411 8172 419 448 474 582 550 579 670 681	
780 952	
15090 135 147 423 706 986 976	
16224 365 573 698 991	
16224 365 573 698 991	
17024 182 472 481 607 690 827	
18207 470 501 584 590 629 841 985	
19025 073 108 127 200 248 267 297 716 752	
816 831 987	
20145 237 343 354 378 489 546 579 610 973	
21040 077 099 240 618 919	
22204 307 316 632 657 698 769 850 883 905	
23077 255 284 400 416 420 464 863	
24013 085 112 189 191 401 518 529 609 660	
480 700 787 797 802 837 845	
25054 254 369 446 458 577 756 774 805 816	
888 922 953	
26010 494 518 686 778 822 826	
27127 135 220 243 940 955	
28074 178 220 263 298 456 472 601 961	
29053 159 188 357 373 668 677 787 822 851	
808 928	
30094 158 156 332 923	
31043 111 216 292 345 706 726	
32110 133 718 971	
33508 840 892 919	
34150 284 308 352 375 392 492 728 826 848	
35154 257 274 494 576 584 586 589 714 760	
36068 095 396 602 658 666 786 889 997	
37072 162 164 345 688 673 717 840 970	
38023 086 180 220 224 340 388 394 520 576	
613 675 718 764 781	
39032 084 234 248 298 438 458 504 527 530	
579 597 775 779 788 799 927 951	
40114 219 231 426 712 719 832	
41042 106 1E4 235 511 641 700 812 887 906	
927 935	
42140 160 489 644 665 713 882	
43104 245 308 305 363 452 554 761 847 895	
975	
44107 284 297 353 355	
45075 134 485 496 621 896 978 982	
46085 119 249 436 509 522 592 661 717 758	
762 845 917 952 996	
47023 128 212 291 375 430 569 581 655 716	
774 977	
48019 028 066 184 602 670 795	
49001 062 091 199 291 596 643 791 835 846	
50001 167 495 573 713 756 851	
51046 179 228 563 601 732	
52259 673 685 906 915 991	
53042 065 106 114 170 179 200 358 502 871	
915	
54073 529 594 647 677 712 889 904 929	
55025 132 165 582 788 818 872 947	
56584 691 854	
57257 367 563 631 661 704 977	
58029 097 225 323 352 435 515 639 702 711 758	
59059 074 169 397 457 923	
60 116 117 209 341 390 413 536 556 559 927	
929	
61095 220 227 238 533 771 925 940	
62108 152 281 371 597 828 897 950	
63009 025 168 196 224 343 777 956	

64054 226 814 984	65028 087 357 502 504 615 802 874
66269 274 700 737	67067 334 339 470 524 744 888
68729 753 840 887	69097 108 180 216
70297 351 380 410 532 536 793 952	71199 207 265 276 354 411 527 762 811
72066 246 689 789 915 916	73064 449 500 521 568 680 681 709 751 918
955	74026 258 398 431 462 723 812 839
75043 048 121 144 250 258 283 311 498 801	76148 180 576 724 767 785 809
77044 048 110 120 206 217 302 348 582 724	78121 284 312 375 396 622 966 983
868 896	79002 003 369 421 537 592 760 781 881 947
985	80233 299 494 562 585 618 724
81002 119 512 566 658 801 978	82208 288 355 394 436 500 527 538 595 743
850 856	83091 356 427 483 497 556 619 679
84024 072 080 132 319 458 490 664 765 819	85055 074 144 158 360 491 598 621 638 773
870 888 909	86192 227 277 327 444 476 487 549 812 895
950	87097 228 271 315 404 510 514 524 698 723
746	88001 206 292 322 517 779
89047 069 092 327 372 517 547 609 634 654	663 688 834 935 972
90006 100 185 228 415 439 443 650 677 707	779 783 816
91096 121 325 383 574 657 672 702 818 982	92141 156 207 259 567 626 800 960 989
93069 097 981 271 318 403 430 458 472 632	927 966
94017 027 084 178 229 233 347 351 465 679	95059 073 088 096 251 550 591 643 684 754
878 921	96008 188 227 230 321 347 432 510 536 599
615 642 674 748 800 848 867 895	97015 067 069 074 129 177 257 420 822 849
971	98027 073 110 118 240 251 274 291 612 790
897	99057 116 149 191 211 419 508 517 643 713
996	101228 638 710 996
100046 102 150 242 294 325 519	102011 520 536 539 648 651 751 753 757 843
846 915	103128 133 218 236 260 277 292 457 482 587
719	104065 141 315 371 442 480 490 604 622 722
958	105026 133 373 415 595 640 652 991
106171 181 327 383 385 411 424 450 464 484	107050 248 260 279 708 733 868
527 604 678 711 828 835 896	108062 107 217 233 242 353 512 571 683 748
49 889	109084 153 164 187 252 283 362 540 659 740
768 814 983 984	110010 238 268 270 278 490 598 712 744 904
967	111001 204 271 413 486 502 633 644 727 770
786 925 930	112072 271 293 323 336 386 564 606 703 750
950 979	113082 043 208 291 306 342 441 447 640 889
943	114235 297 309 485 551 598 599 600
115063 106 175 230 247 292 294 301 317 386	592 683 727 835
116133 308 570 587 737 773 796 860 865 907	117031 058 263 282 296 308 434 443 538 613
619 641 770 861 896 935 975	118069 084 386 485 476 629 630 883
119013 052 078 093 285 322 333 619 627 675	699 714
120009 088 154 566 622 648 730 802 833 869	897 998
121049 100 102 116 382 734 775	122090 138 284 678 766 900 924 998
123022 031 135 159 246 295 406 493 499 554	568 578 594 889 896 909 951 961 979
124007 021 077 177 232 239 328 330 551 678	804 824 984 992
Srečke prihodnjega (2.) razreda so na raz-	
polago od 16. julija dalje. Rok za vplačilo 2. razr.	
poteče 3. avgusta.	

Orel

Sv. Peter-Ljubljana. Nocoj ob poldeveti uri v prostorih »Prosvetec« fantovski razgovor. Vsi člani točno in zanesljivo.

Polzvedovanje

Zatekel se je 1 leto stari doberman. Ima zelen ovrtnik s pasjo znamko št. 1311, čuje na ime »Rizvan«. Odda naj se proti primerni nagradi Sv. Petra nasip št. 27.
Našel se je mal ključek na Poljanski cesti. Dobi se v naši upravi.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 12. julija 1927. Višina barometra 308,8 m

Opazovanja		Baro- meter	Toplota v C°	Rel. vlažn. v %	Veter in brzina v m	Oblač- nost 0—10	Vrsta padavin		Najvišje temp.	Najnižja temp.
kralj	čas						ob opazovanju	v mm d/24		
Ljubljana (dvorec)	7	760·6	18·5	86	mirno	0			29·8	16·1
	14	756·4	28·7	61	W 2	3				
	21	756·0	23·4	61	W 4	8				
Maribor	8	759·5	22·0	67	mirno	0			28	16
Zagreb		760·1	23·0	78	SSE 2	0			31	13
Belgrad		758·5	23·0	61	NW 9	0			28	18
Sarajevo		760·1	23·0	52	mirno	0			27	15
Skoplje		758·0	27·0	38	N 6	1			32	18
Dubrovnik	7	760·1	26·0	54	mirno	0			27	17
Split		760·4	25·0	62	mirno	0			30	21
Praga		760·9	17·0	—	SW 2	10			26	17

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.
Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par.
Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo više.
Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

DEKLICA

v 15 letu, že dobro izur-
jena v kuhanju, želi sto-
piti v službo pri dobri,
krščanski družini kot po-
moč v kuhinji in za druga
hišna opravila. Naslov
pri upravi lista pod 5378.

Mlinar. službo

nastopim takoj ali v 14
dneh v kakem večjem
mlinu blizu Ljubljane ali
sploh na Kranjskem. —
Naslov v upravnisti li-
sta pod št. 5442.

DEKLICA

stara 15 let, Hrvatica,
strogo in dobro vzgoje-
na, absolventinja mešč.
šole trgovske smeri z
odliko, razumna, zdrava
in čedne zunanjosti, želi
kot učenka v kako boljšo
in večjo trgovino, naj-
raje z mešanim blagom
v mestu ali na deželi v
kakem večjem kraju, z
vso oskrbo. Uporabna je
ob enem tudi za pisarni-
ska dela in za instrukcije
domačim otrokom. Po-
nudbe se prosi na upra-
vo lista pod
»Vseuporabljiva«.

Kdo kupi?

Prominska seoska bla-
gajna v Čitluku P. Okraj
(Dalm.) ima na prodaj
dobro črno

namizno vino

v manjši in večji količini.

PRODA SE

radi opustitve podružni-
ce za vsako ceno: Izlož-
bene omare (Aushänge-
kasten), blagajniška miza,
prodajna miza. A Poto-
kar, Vodnikov trg št. 2.